

У НОМЕР: «Хвороба — не абсолютне зло. Вона може бути і благом»

Компроміс — єдиний шлях до порозуміння

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин виступає за проведення дискусії щодо того, яка політична система є прийнятною для України.

Під час зустрічі зі студентами і викладачами Кримського державного інженерно-педагогічного університету в Сімферополі В. Литвин висловив думку, що в обговоренні мають взяти участь представники Національної академії наук України, вчені, історики, фахівці в галузі держави і права, міжнародних відносин, соціологи, представники політичних сил тощо.

► СТОР. 2

Штрафи за недобір обсягів газу Росія не братиме

Росія відмовилася від штрафних санкцій щодо Києва за недобір газу, з огляду на передбанкротний стан України. Про це заявив учора прем'єр-міністр РФ Володимир Путін на зустрічі із шахтарями.

«У нас тепер Україна не бере обсяг, що законтрактувала, і повинна була б платити штрафи», — сказав він. «Ми прощаємо ці штрафи, тому що виходимо з реалій — їм нема чим платити. Вони перебувають у передбанкротному стані, а ви чудово розумієте — не можна партнерів добивати», — сказав Путін.

фото Олександра КЛИМЕНКА.

Про команду лікарів, які ламають стереотипи класичної науки, вже розповідали кілька українських видань. Кістяк цієї команди — доцент кафедри хірургії Національного медичного університету імені О. Богомольця, доктор медичних наук Віктор Черняк, доцент кафедри ортопедії і травматології академії післядипломної освіти імені П. Шупика, кандидат медичних наук Сергій Дибкалюк, лікар УЗ-діагностики вищої категорії з міської клінічної лікарні № 8, кандидат медичних наук Віталій Зоргач, донедавна

перший заступник гендиректора територіального медичного об'єднання «Старокіївське» Володимир Невструєв. Вони, по суті, здійснили революцію в діагностиці й лікуванні хвороб, спричинених ущемленням хребетних артерій. Немоżliве стало можливим не десь у шикарних клініках далекого зарубіжжя, а тут, у Києві, — завдяки одержимості людей, для котрих медицина давно перестала бути просто обранням в юності фахом. Вона — їхнє життя в найширшому значенні цього слова.

► СТОР. 10

НАМ ПИШУТЬ

Якби депутатом був я...

...то запропонував би прийняти закон про погашення банківських кредитів знеціненими вкладками в Ощадбанку.

Петро БОЙКО.

Овруч Житомирської області.

Столиця йде під землю

Учора у Києві на ділянці автошляху від вулиць Польової до Нижньоключової у бік Індустріального шляхопроводу було обмежено рух транспорту. Усі автівки працівники ДАІ спрямовували в об'їзд зазначеної ділянки. Причина — провал проїжджої частини. Простіше кажучи: частина дороги провалилася, утворивши величезну вирву, заповнену водою та шматками асфальту. Приблизні розміри утвореної ями — п'ять метрів завширшки і стільки ж завдовжки. Глибина — близько двох метрів. За словами Миколи Тимчука, начальника управління з експлуатації водопровідних мереж м. Києва, усього «під землею» опинилося близько 25 кв. м проїжджої частини.

► СТОР. 4

фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПОДІЇ

Поїхала контрабанда

На західному кордоні України збільшилася кількість випадків економічної контрабанди. Активізувалися контрабандисти, які намагаються ввезти до України м'ясопродукти. Лише за січень і лютий цього року контрабанда м'ясопродуктів зросла у п'ятеро порівняно з двома останніми місяцями минулого року, повідомили «Німецькій хвилі» в західному регіональному управлінні державної прикордонної служби. Контрабандні товари порушники найчастіше намагаються приховати у власному авто, каже офіцер прес-служби Роман Стахів. Різниця у ціні м'яса, що нині значно нижча в сусідніх з Україною державах, зокрема у Польщі, дає змогу отримати чималу фінансову вигоду, пояснюють у прикордонній службі.

Пересувний флюорограф «висвітив» двісті хворих на туберкульоз за ґратами

Понад 200 хворих на туберкульоз, у тому числі 48 — в активній формі, виявлено у виправних закладах Донецчини за допомогою пересувного флюорографа. Всього обстежили 4321 ув'язненого, у частини з них виявлено різноманітні патології легенів. Усіх пацієнтів, в яких діагностовано туберкульоз, госпіталізовано, вони проходять лікування.

Інфіковані паличкою Коха за ґратами зустрічаються у 25 разів частіше, ніж у «цивільному» секторі. Щоб запобігти розповсюдженню хвороби, важливо своєчасно виявляти інфікованих. Пересувний флюорограф придбав фонд «Розвиток України» в рамках реалізації програми з подолання епідемії туберкульозу в Донецькій області. Висока роздільна здатність цифрової техніки дозволяє діагностувати туберкульоз, пухлини та інші зміни в легенях на ранніх стадіях, що значно полегшує лі-

кування й підвищує його ефективність, — передає наш власкор Ліна КУЩ.

«Прогрес» страйкує

Припинив роботу сімферопольський машинобудівний завод «Прогрес». Колектив страйкує, бо на підприємстві з торішнього жовтня не виплачують зарплату. За словами трудівників, завод працював останні місяці не на повну потужність, але замовникам відвантажували готову продукцію регулярно, зокрема й на експорт. Попри це керівництво твердить, що на зарплату грошей немає. Й без того мізерні ставки інженерно-технічних працівників зменшили удвічі, припинили видавати розрахункові листи. Незадоволенням кажуть, що їх тут ніхто не тримає, вони можуть йти за власним бажанням. Керівництво жодних пояснень ЗМІ не дає.

В уряді Криму про проблему знають. Там наголошують, що керівники виробництв зобов'язані вживати заходів для виплати зарплат, а не прикриватися кризою.

До речі, підприємства півострова заборгували своїм робітникам уже 60 мільйонів гривень, повідомляє наш власкор Віктор ХОМЕНКО.

КОРОТКО

□ БАТ «Харківгаз» почав стягувати борги з населення через суд (Укрінформ).

□ Прикордонники затримали нелегалів, які намагалися втекти з ліванського судна у порту Іллічівська (Укрінформ).

□ На Донецчині правоохоронці викрили одного з керівників головної Державної інспекції на автомобільному транспорті в області, який вимагав та отримав 4,5 тисячі доларів хабара, повідомляє прес-служба МВС.

□ У Вінниці двоє невідомих пограбували відділення державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта», повідомляє прес-служба УМВС в області.

Суд зобов’язав продовжити підготовку до виборів на Тернопільщині

Тернопільський окружний адміністративний суд задовольнив позови обласних організацій Всеукраїнського об’єднання «Свобода», партії «Єдиний центр» та громадської партії «Пора» до Тернопільської обласної територіально-виборчої комісії, **повідомляє наш власний кореспондент Любов ЛЕВИЦЬКА.**

Ці суб’єкти виборчого процесу наполягали на тому, що ТВК перевищила свої повноваження, прийнявши шостого березня рішення про призупинення виборчого процесу з обрання депутатів Тернопільської обласної ради, оскільки на той час не було офіційно оприлюднено постанову Верховної Ради від 3 березня про визнання такої, що втратила чинність, постанови парламенту про призначення позачергових виборів до Тернопільської обласної ради.

Окрім того, суд зазначив, що виборчий процес в Україні регулюється виключно законом про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, міських, селищних, сільських голів, яким не передбачено призупинення виборчого процесу на підставі постанов Верховної Ради. Рішення обласної ТВК визнано незаконним, протиправним, таким, що порушує конституційні права громадян обирати і бути обраними. Її зобов’язано продовжити організацію з підготовки та проведення виборів. Це рішення може бути оскаржене до Львівського апеляційного суду у дводенний термін.

Більшість суб’єктів виборчого процесу не втрачає надії, що позачергові вибори до Тернопільської обласної ради таки відбудуться. Принаймні передвиборної агітації вони не припиняють.

У Центральній виборчій комісії повідомили, що рішення суду ще не бачили, а дізналися про нього зі ЗМІ. Однак, член ЦВК Олександр Шелестов на запитання, чи могла Верховна Рада скасувати проведення позачергових виборів до обласної ради, зауважив: це твердження знайшло відображення у рішеннях Конституційного Суду, — що Верховна Рада діє тільки у межах і у спосіб, які передбачено Конституцією, а до повноважень парламенту не належить скасування місцевих виборів.

«За Конституцією до повноважень парламенту віднесено тільки призначення виборів. Повноважень щодо зупинення, призупинення або у будь-який інший спосіб вплинути на скасування таких виборів у Верховній Раді немає. Є стаття, яка чітко регламентує тільки призначення позачергових виборів», — сказав О. Шелестов. Остаточну крапку в цій історії, за словами члена ЦВК, може поставити лише Львівський апеляційний суд. У разі оскарження постанови суду першої інстанції — Тернопільського окружного адміністративного суду — вона не набирає чинності.

У фракції БЮТ, котра була ініціатором скасування дочасних виборів до Тернопільської облради (бютівцям закидають те, що вони «перехотіли» виборів, бо в регіоні сильно впав їхній рейтинг), запевняють, що виборів таки не буде, попри рішення Тернопільського окружного адміністративного суду.

Голова Комітету з питань правової політики Сергій Мищенко (БЮТ) в інтерв’ю журналістам повідомив, що рішення суду ще не набуло законної сили і є всі можливості для його призупинення. А до апеляційного суду можуть звернутися і Тернопільська облрада, і Верховна Рада. «Можу посперечатися на що завгодно — виборів не буде», — сказав депутат. За його словами, останній день подання апеляційної скарги на судові рішення — увечері в п’ятницю, 13 березня. Потім ще є два дні на її розгляд.

Юліана ШЕВЧУК.

Компроміс — єдиний шлях до порозуміння

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нинішню кризу в Україні В. Литвин назвав «тяжким випробуванням, якого не було за всі роки незалежності, коли йде боротьба на знищення». Найбільш безперспективним у цій ситуації Голова Верховної Ради України вважає пошук ворогів. «Суддею може бути виключно народ, як це записано у Конституції, — наголосив він. — Ми повинні мати націю, а не населення, державу — а не територію».

В. Литвин вкотре наголосив на необхідності пошуку компромісу, зазначивши, що «компроміс — це шлях, коли всі щось втрачають, але це єдиний шлях до порозуміння».

Голова Верховної Ради України підкреслив, що світова криза, яка прийшла в Україну, не повинна стати позбавленням політиків від відповідальності. При цьому, зауважив він, «ми підраховуємо фінансові втрати й не усвідомлюємо, що світ переживає цивілізаційну кризу, та не усвідомлюємо її джерела». У цьому контексті В. Литвин висловився за пошук шляхів виходу з кризи, «проаналізувавши минуле людства з тим, щоб передбачити майбутнє».

На думку В. Литвина, свій вклад у розв’язання проблем сьогодення мають внести науковці: «Наука повинна визначати параметри розвитку людства — енергетичні, продовольчі, технологічні. Людина не повинна перетворитися на механічну складову науково-технічного прогресу, не повинна втратити духовність, мораль». При цьому він висловився за «якісно нові підходи до моралі і людських цінностей», адаптування їх до всіх аспектів сучасного життя.

«Роль морального авторитету в кризових ситуаціях повинно брати на себе академічне і наукове співтовариство, яке б вимагало від влади адекватної політики», — вважає В. Литвин.

Голова Верховної Ради України назвав роль освіти і науки в Україні ключовою. «Якщо немає освіти, технології, науки, то немає розвитку наукоємних галузей, немає розвитку країни», — зазначив він.

В. Литвин також висловився за активну участь молоді, зокрема студентства, у формуванні молодіжної політики держави. За його словами, потребують розв’язання на законодавчому рівні такі першочергові для молоді проблеми, як отримання гідної освіти, роботи і житла. При цьому він зауважив, що держава має сприяти молодим людям в отриманні кредитів

на придбання житла.

Голова Верховної Ради України також вважає за необхідне забезпечити належне фінансування сільських шкіл: «буде школа — буде і село, спочатку рівні умови для отримання освіти, а потім — рівні умови для вступу до вузів», достойну оплату викладачам, надання статусу державних службовців медикам, вихователям, вчителям.

***

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин переконаний у недоцільності винесення на всенародний референдум будь-яких проектів Конституції України.

Про це В. Литвин заявив, відповідаючи на запитання під час зустрічі з мешканцями Алушти (Автономна Республіка Крим).

В. Литвин пояснив, що «абсолютна кількість людей не читатиме проект Конституції». При цьому, на його думку, винесення на обговорення кількох варіантів також не дасть позитивного результату, оскільки «референдум має дати чітку відповідь — «так» чи «ні».

Торкаючись питання внесення змін до Основного Закону, В. Литвин заявив, що «необхідно враховувати досвід, традиції, менталітет народу, визначити завдання, які стоять перед країною, як жити в умовах світової кризи, а потім готувати відповідний документ».

Відповідаючи на запитання, В. Литвин також сказав про необхідність ухвалення законів про допуск іноземних військ на територію України і про чисельність Збройних Сил України.

Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з мешканцями смт Роздольне під час робочої поїздки до АРК.

Окрім того, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловився за необхідність сформулювати національну ідею.

В. Литвин також вважає за необхідне всім політичним силам прийняти «загальне рішення» про скасування інституту недоторканності.

Відповідаючи на запитання про роботу єдиного законодавчого органу, В. Литвин наголосив, що «парламент не можна розвалювати, бо це голос народу». «Верховна Рада працює, і це найважливіше», — сказав він.

Голова Верховної Ради України також заявив, що він категорично проти використання мовних, релігійних та міжнародних тем у передвиборні періоди. Торкаючись так званого «мовного питання», В. Литвин висловив думку, що «мови повинні бути конкурентоспроможними, розвиватися, встигати за розвитком техніки, наукових технологій».

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Територіальна громада в очікуванні реформ

КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ

Економічна криза — не перешкода здійсненню реформи місцевого самоврядування, а лише додатковий стимул. Так вважають учасники слухань «Концептуальні засади реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою», організованих Комітетом Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Участь у заході взяли народні депутати, представники Кабінету Міністрів, програми сприяння парламенту України, швейцарської агенції розвитку та співробітництва в Україні (SDC) й місцевого самоврядування.

Учасники слухань відзначили, що в останні роки через низку вад публічна влада не може працювати ефективно. Серед них, зокрема, є вибори за пропорційною системою.

Після впровадження нової виборчої системи ради перестали представляти інтереси територіальних громад. Подекуди вони на 70 відсотків складаються з депутатів від обласного центру. Тож, упевне-

ні учасники слухань, реформу треба впроваджувати якнайшвидше, тим паче що попереду вибори до місцевих рад, і дуже важливо, за якої саме системи вони відбуватимуться.

Щоправда, думки учасників зібрання, яким саме шляхом має відбуватися реформа, дещо різняться.

На переконання міністра регіонального розвитку та будівництва Василя Куйбіди, треба одразу вно-

сити зміни до Конституції. Однак навряд чи це вдасться зробити, висловив сумнів урядовець. Краще здійснювати реформу крок за кроком. Тобто на перших етапах потрібно внести зміни до чинного законодавства, зокрема, щодо розмежування повноважень самоврядних органів та виконавчої влади, а також зміни до бюджетного, податкового і тендерного законодавства.

Адже понад 80 відсотків місцевих рад нині є дотаційними. У них є варіант, зазначив міністр, або залишити все як є, або впроваджувати необхідні реформи, тобто зробити територіальну громаду дієздатною розв’язувати ті чи інші проблеми.

На думку члена Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Анатолія Матвієнка, провести вдалу реформу без змін до Конституції навряд чи можна. Він переконаний: потрібно повернутися до законопроекту 3207-1. Лише після його ухвалення, впевнений депутат, урядові пропозиції щодо реформи місцевого самоврядування просуватимуться швидше.

До речі, на слуханнях пролунав один цікавий факт. У жовтні 2000 року в Україні за участі представників іноземних держав відбувся семінар стосовно реформи місцевого самоврядування. За час, що минув, у країнах, представники яких брали участь у заході, відповідні реформи давно проведено. На жаль, ми й досі проводимо різного роду семінари та наради з цього приводу.

Так відбувається, переконаний Анатолій Матвієнко тому, що «державна влада ніколи не вагітніла цією проблемою».

Водночас учасники зібрання підтримали ініціативу уряду про проведення в парламенті дня місцевого самоврядування, але водночас вважають за потрібне, щоб на цих слуханнях з доповіддю про своє бачення реформи місцевого самоврядування виступила Прем’єр-міністр.

На засіданні було представлено концепцію реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою. Як зауважив заступник міністра регіонального розвитку та будівництва Анатолій Ткачук, концепція на 95—99 відсотків збігається з розробками департаментів регіонального розвитку, отримала позитивні оцінки експертів Ради Європи та підтримку Асоціації міст та громад України. Це, переконаний урядовець, свідчить про те, що ми діємо в одному напрямку і що реформу можна і потрібно розпочинати.

Реформа має впроваджуватися в чотири етапи і розрахована на 2009—2014 роки. На перших етапах мають бути внесені зміни до чинного законодавства в частині розмежування повноважень місцевого самоврядування та виконавчої влади, ухвалено новий виборчий закон та зміни до податкового законодавства. Має відбутися перехід новостворених громад на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом та реорганізація районних державних адміністрацій. Все це має супроводжуватися проведенням широкої інформаційно-роз’яснювальної кампанії.

Четвертий, завершальний етап, передбачає внесення змін до Конституції щодо утворення виконавчих органів обласних та районних рад і розмежування їхніх повноважень, має відбутися також реорганізація обласних державних адміністрацій, а також обрання районних та обласних рад і формування їх виконавчих органів.

Олена ГОРБУНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександр Омельченко і міністр регіонального розвитку та будівництва Василь Куйбіда.

Переймаються проблемами Євро-2012

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Для успішного проведення чемпіонату Європи з футболу 2012 року Україні потрібно вдосконалити вітчизняну нормативно-правову базу. Про це вчора у своїй доповіді на парламентських слуханнях «Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні» сказав голова парламентсько-го Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Павло Костенко.

«Сьогодні нам вкрай важливо отримати фахову і компетентну оцінку від відповідних державних органів, визначити адекватність їхніх дій в умовах законодавства, рекомендацій УЄФА та знайти спільне рішення з приводу подальшого вдосконалення нормативно-правової бази», — зазначив він.

У свою чергу віце-прем'єр-міністр Іван Васюник сказав, що Україна 8 травня буде готова представити УЄФА міста, які прийматимуть фінальну частину чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Він зазначив, що уряд найближчим часом попросить Верховну Раду виділити один день для розгляду і прийняття рішень по законопроектах «Про приватне державне партнерство», «Про відчуження землі, яка перебуває у приватній власності», та низці інших, спрямованих на лібералізацію інвестиційного клімату.

Іван Васюник наголосив, що однією з основних проблем є підготовка інфраструктури розміщення гостей та учасників Євро. До 2012 року потрібно збудувати, реконструювати та переобладнати майже триста готелів.

Віце-прем'єр-міністр повідомив, що урядом проведено низку консультацій з представниками Світового банку, інших міжнародних фінансових інституцій щодо

кредитування реалізації інвестиційних проектів. «За останні місяці цими інституціями прийнято рішення про фінансування майже на один мільярд доларів інфраструктурних об'єктів підготовки України до Євро», — сказав віце-прем'єр-міністр.

Міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Юрій Павленко і президент Федерації футболу України Григорій Суркіс.

За рахунок державного фінансування до 2012 року реконструюють аеродроми у 15 містах, збудують і відремонтують до п'яти тисяч кілометрів доріг міжміського сполучення, спорудять сучасну футбольну арену у Києві на 70

тисяч місць, зведуть та оснастять сучасною технікою медичні заклади у шести містах, запровадять нові європейські стандарти надання швидкої допомоги на всій території країни тощо.

За його словами, виконання програми підготовки об'єктів до фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 року стане одним із наріжних елементів антикризового плану цього року. Ця програма дасть змогу зберегти і створити десятки тисяч робочих місць, уповільнити різке падіння виробництва, забезпечити металургійні та будівельні компанії довгостроковими замовленнями, залучити нові інвестиції.

товки, сказав він, переконливо доводять, що згідно з визначеними термінами наша держава матиме шість готових і стандартизованих стадіонів та 32 спортивні бази.

Президент Федерації футболу Григорій Суркіс закликав депутатів Верховної Ради інформувати міжнародну громадськість на світових економічних і політичних форумах про успіхи України в підготовці до проведення чемпіонату Європи. «Регулярна присутність на багатолюдних політичних, економічних, творчих та інших світових форумах, щоденна робота в багатьох міжнародних організаціях, в ефірах, ток-шоу дають змогу парламентаріям поширювати правдиву й вигідну для країни інформацію про хід підготовки до чемпіонату Європи», — зауважив він. Таким чином, за його словами, вдалося б підвищити наш авторитет в очах Союзу європейських футбольних асоціацій (УЄФА), який уважно стежить за тим, що відбувається в Україні.

Григорій Суркіс висловився за доцільність створення в парламенті постійної діючої депутатської спеціальної комісії. «Ефективність скоординованої роботи центральних органів влади спільно з оперативним законодавчим штабом незрівнянно зросла б, а її наслідки відразу позитивно позначилися б на контрольних оцінках нашої діяльності з боку УЄФА, — вважає президент національної федерації. — Виконуючи свої зобов'язання, Україна дедалі частіше поставатиме перед необхідністю негайного внесення змін та доповнень у чинне законодавство».

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спільно домовлятися, спільно діяти

Звернення Голови Верховної Ради Володимира Литвина до Президента, Прем'єр-міністра, лідерів парламентських фракцій та усіх вітчизняних політиків, у якому глава парламенту закликав національних лідерів почати зміни з себе, консолідуватися та невідкладно вирішити три основоположні питання — зміна виборчого законодавства, чітке визначення повноважень Президента і прем'єра та організація влади на місцях — викликали значний резонанс. Подаємо відгуки на нього народних депутатів.

Ярослав СУХИЙ (Партія регіонів):

Ще у 2004 році, коли переходили на партійні списки, малося на увазі: списки відкриті. А що з того вийшло? Тож це треба вдосконалювати. Тобто — вибори обов'язково на мажоритарному окрузі, але право висунення — політичним партіям. Бо для політичного структурування і відповідальності влади перед народом обов'язково потрібен подальший розвиток партійно-політичної системи. Розмежування гілок влади малося на увазі при конституційній

реформи не приниження Президента чи підвищення прем'єра, а чітке розмежування. Не може бути дві виконавчі гілки влади.

Якщо на такій основі, що зараз існує в парламенті, ми побудуємо діяльність місцевих органів влади, то Україну чекає велика біда. Якесь політична сила перемогла на виборах до Верховної Ради, сформувала коаліцію, вона ж призначає виконавчу владу, кабмін. Чому на місцях усе зроблено навпаки? Головою облдержадміністрації ставлять людину, яка вороже налаштована до тієї політичної сили, що перемогла в облраді. Наприклад, у Запорізькій області перемогли «регіони», які в облраді разом з іншими політичними силами мають більшість, а головою ОДА поставили спочатку «нашиста», потім Червоненка, а тепер взагалі хлопчика з секретаріату Президента. Це неприпустимо, бо штучно створює конфліктну ситуацію. Тому можна підтримати Володимира Михайловича і нагадати йому, що законопроект № 3207, який вносить зміни до Конституції з метою наповнення реальним змістом самоврядування, є цілком актуальним.

Василь КРАВЧУК (БЮТ):

Якщо є конфлікт двох особистостей, то порядку ніякого не буде. Коли тягнуть, як Лебідь, Рак і Щука, віз стоятиме дуже довго. Я за те, щоб змінювати систему організації влади на місцях і у державі загалом, але треба обов'язково створювати виконавчі комітети. Якщо люди обирають депутатів районної чи обласної ради, довіряють певній

політичній силі, отже, вона повинна формувати виконком і звітувати перед людьми за виконану роботу.

Щодо зміни виборчого законодавства — то я не за радикальні зміни. Сьогодні вимальовуються дві-три політичні сили, яким довіряє населення. Однак люди повинні знати, за кого вони голосують, а не обирати «кота в мішку». Будуть відкриті партійні списки — люди знатимуть, хто конкретно представлятиме їхній регіон, і голосуватимуть одночасно і за політичну силу, і за певну особу, депутата, до якого вони будуть постійно звертатися. Але я проти повернення до суто мажоритарної системи. Бідні не підуть балотуватися, бо їм бракуватиме коштів на проведення виборчої кампанії. А що для дуже багатого витратити мільйон, пообіцяти, дати подачки, підмалювати клуб чи підсипати дорогу, щоб люди проголосували за нього, а потім він на п'ять років забуде про людей. Були такі депутати-мажоритарники, яких бачили лише перед виборами.

Щодо повноважень гілок влади: ніколи не зрозумію, коли Президент забороняє керівнику влади в області приїжджати на засідання Кабінету Міністрів. Треба чітко визначити або обмежити президентські повноваження і зробити парламентсько-президентську державу, або додати повноважень Президенту і нехай він за все відповідає.

Інститут законодавства планує створити Центр кодифікації

Плани щодо його створення було озвучено на «круглому столі» на тему: «Проблеми кодифікації законодавства України», який відбувся вчора в Інституті законодавства Верховної Ради України.

Завданнями цього центру будуть моніторинг розвитку законодавства, розробка проектів, рекомендацій, пропозицій стосовно кодифікації законодавства, порівняльні дослідження тощо.

Як зазначив директор інституту Олександр Копиленко, проблема кодифікації законодавства є вкрай актуальною, кодифікація необхідна насамперед для упорядкування чинного законодавства щодо застарілих нормативних актів, а також для його ефективного застосування. Адже станом на 2008 рік в Україні діє 21

кодекс, за період з 1991 р. по 2008 р. Верховна Рада ухвалила 17 кодексів. Чотири кодекси залишилися в спадок від радянського законодавства — Кримінально-процесуальний кодекс, Житловий кодекс, Кодекс законів про працю, Кодекс про адміністративні правопорушення. До названих чотирьох кодексів зміни вносилися загалом 437 разів, що вказує на необхідність ухвалити ці кодекси в новій редакції.

Також учасники «круглого столу» вказували на низький рівень кодифікаційної діяльності, про

що свідчить практика внесення змін до одного й того самого кодексу практично одночасно кількома законами, замість прийняття одного консолідованого закону. Як приклад, внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінально-процесуального кодексу. Водночас на сьогодні не кодифікованими залишаються адміністративне, податкове, банківське, соціальне законодавства, а також законодавства у галузях науки і освіти, охорони здоров'я та культури, у сфері інформації тощо.

В свою чергу, заступник міністра юстиції Віктор Богатир заявив: «Зі свого боку Міністерство юстиції розділяє актуальність даного питання, як підтвердження

найближчим часом до Верховної Ради буде внесено Адміністративно-процедурний кодекс».

А завідувачка сектору кодифікаційних робіт інституту Лідія Горбунова відзначила, що основою законодавства більшості країн є закони, натомість в Україні існує тенденція до збільшення саме підзаконних актів, а не законів прямої дії.

Під час засідання учасникам було представлено Концепцію кодифікації законодавства України, відповідно до якої кодифікація має значно спростити процес збирання інформації про чинне законодавство, а також забезпечити правову систему України якісними нормативно-правовими актами.

Богдан ЛАВРЕНЮК.

У НОМЕР

Варто говорити про взаємовигідну ефективну співпрацю, а не дебатувати про термін вступу до НАТО

В українському парламенті відбулося засідання Міжпарламентської ради «Україна—НАТО». Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, як спіголова Міжпарламентської ради, у своєму виступі наголосив, що сьогодні варто говорити про взаємовигідні та ефективні програми співпраці між Україною та Північноатлантичним альянсом, а не дебатувати дату вступу України до НАТО.

«Головним пріоритетом на сьогоднішній день є спільна робота над посиленням боеготовності та професійності української армії й підвищення ролі соціального захисту військовослужбовців», — сказав М. Томенко. Окремо заступник Голови Верховної Ради України наголосив на тому, що на відносини України і НАТО необхідно дивитися як на державний, а не партійний проект. Тому роз'яснювальна робота стосовно НАТО не повинна бути рекламою політичної партії, а має стосуватися пояснення конкретних проектів та програм НАТО, зазначив він. М. Томенко висловив сподівання, що засідання Міжпарламентської ради й обговорення сприятимуть подальшому формуванню оптимальних спільних підходів України і НАТО для вирішення складних питань, що стоять перед обома сторонами.

Народні депутати України — члени фракції «Блок Юлії Тимошенко» у Верховній Раді України висловлюють своєму другові і колезі **ПОТАПЧУКУ Миколі Леонтійовичу**, його рідним та близьким щире співчуття у зв'язку з тяжкою втраченою — смертю матері **Меланії Євтухівни**.

Колектив апарату Верховної Ради України з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть після тривалої тяжкої хвороби на 32-му році життя головного консультанта відділу документального забезпечення Голови Верховної Ради України

МАЗУРИК

Людмили Миколаївни і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійної. Обірвалося життя молодій людині з красивою душею. Нехай земля буде пухом вам, Людмилі!

Міністр транспорту та зв'язку Йосип Вінський просить вилучити з постанови «Про заходи щодо упорядкування окремих видатків Державного бюджету України» пункт, яким передбачається зменшення заробітної плати працівникам «Укрзалізниці» та «Укрпошти»,
повідомляє прес-служба Мінтрансу

У НОМЕР

► **ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ**

Солдата-втікача повернули у військову частину

Двадцятирічний солдат однієї з військових частин, що дислокується у райцентрі Калинівка, після закінчення терміну лікування у Вінницькому військово-медичному центрі не повернувся у підрозділ. Скориставшись тим, що фельдшер, який мав супроводжувати його в частину, заклопотаний вирішенням справ, юнак відправився на вокзал, сів на автобус і поїхав до батьків. Того самого дня втікача затримали і доставили у прокуратуру Вінницького гарнізону. За словами заступника військового прокурора Івана Клим'юка, служба військового правопорядку з'ясовує деталі інциденту. Після цього буде прийнято рішення: порушувати чи ні кримінальну справу. Батько солдата каже, що син скаржився на важку роботу у частині. Він служить вантажником боєприпасів на військовому арсеналі. «У хлопця таке здоров'я, що його не повинні були брати на службу, — каже батько солдата. — Він маленького зросту, худий, куди йому те залізаччя тягати».

Віктор СКРИПНИК.

Турнірна хроніка

Футбол. Ліга чемпіонів. 1/8 фіналу. Матчі у відповідь. 11 березня. «Порту» (Португалія) — «Атлетіко» (Іспанія). 0:0. 49 500 глядачів. Порту. «Драгау». Перший матч — 2:2.
«Барселона» (Іспанія) — «Ліон» (Франція). 5:2. 93 062 глядач. Барселона. «Камп Ноу». Голи: Анрі, 25, 27, Мессі, 40, Ето'О, 43, Кейта, 90+4 — Макун, 44, Жуніньо, 48. Перший матч — 1:1.
«Рома» (Італія) — «Арсенал» (Англія). 1:0 (післяматчеві пенальті — 6:7). 81 000 глядачів. Рим. «Стадіо Олімпіко». Гол: Жуан, 9. Перший матч — 0:1.
«Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Інтер» (Італія). 2:0. 74 769 глядачів. Манчестер. «Олд Траффорд». Голи: Відіч, 4, Роналду, 49. Перший матч — 0:0.
До 1/4 фіналу вийшли: «Порту», «Барселона», «Арсенал», «Манчестер Юнайтед». Жеребкування Ліги чемпіонів і Кубка УЄФА відбудеться 20 березня.
Біатлон. Ванкувер (Канада). Сьомий етап Кубка світу. Індивідуальні перегони. 1. Сімона Гаусвальд (Німеччина) 42:44.6 (0+0+0+0). 2. Ольга Зайцева (Росія) +39.3 (0+0+0+1). 3. Вікторія Семеренко (Україна) +1:05.8 (0+0+1+0).

Моряки віддали свою кров

Офіцери і службовці ВМС безоплатно здали кров (на знімку) для важкохворих, котрі перебувають на лікуванні у Військово-медичному клінічному центрі Кримського регіону.

За словами начальника відділення невідкладної медичної допомоги ВМКЦ майора медичної служби Андрія Родзоняка, такі заходи медики постійно проводять разом із Севастопольською міською станцією переливання крові.

Цього разу більш як двадцяттеро донорів здали майже вісім літрів крові.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.
Фото надане прес-центром командування ВМСУ.

Чим нас годують

На першому місці — їжа-сміття

Наш ринок наводнений фальсифікованою та відверто шкідливою дитячою продукцією. У цьому змогли переконатися відвідувачі виставки, влаштованої до Всесвітнього дня прав споживача Державним підприємством «Укрметртестстандарт».

Начальник науково-технічного центру підтвердження стандартизації та випробувань продукції легкої промисловості Наталя Попова тримає в руках симпатичний костюмчик турецького виробництва для 4-місячної крихітки. На етикетці зазначено, що виріб пошито зі 100-відсоткової бавовни. «Насправді це 100-відсотковий поліефір» — شوке експерт. Тим часом дітей до року за гігієнічними стандартами та навіть законами здорового глузду треба одягати винятково в одяг з натуральних тканин. Синтетичний одяг не такий гігроскопічний і до того ж надміру електризується. Тривале перебування в такому «скафандрі» може спричинити низку захворювань — аж до проблем з нервовою системою та серцевих патологій.

Куплені на базарі польські колоти з огляду на етикетку підозр

не викликали. У складі було заявлено 80 відсотків шерсті. Насправді це був знову-таки дешевий 100-відсотковий поліефір, каже Наталя Попова. Не кращі справи і з дитячим взуттям. Випробувані в Держметртестстандарті дитячі туфлі та кросівки здатні викликати деформацію стопи або просто розвалитися через погано приріплену підошву.

Одягають дітей погано, та годують не краще. На стендах з дитячим харчуванням були представлені продукти з вичерпаним терміном придатності, які фахівці Київського Головного міського управління у справах захисту прав споживачів вилучили зі столичної торговельної мережі. Чимала купа неякісних глазурованих сирків та йогуртів сусідила з шоколадними цукерками «пташине молоко», в які виробник не поклав ані грама

ВРОЖАЙ-2009

Тільки дев'ять просять допомоги

Щоб провести весняно-польові роботи сільгосппідприємствам та фермерським господарствам області потрібно вкласти в кампанію понад 1 мільярд 350 мільйонів гривень.

За словами заступника голови Черкаської облдержадміністрації Василя Корнієнка, в господарствах усіх форм власності нині є 700 мільйонів гривень, на 345 мільйонів потрібно взяти кредити, решту покриють інвестиційні кошти. Загалом із 348 СТОВ області тільки дев'ять не зможуть самостійно впоратися з доглядом за посівами, ремонтном сільгосптехніки та сівбою.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область..

Лікарі, які приїхали на пожежу, постраждали від вибуху

Кілька чоловік потерпіло, згоріли дощенту три гаражі, у семи впали плити перекриття та завалилися стіни — такий наслідок пожежі, що сталась у Запоріжжі на території, де в самовільно збудованих гаражах зберігали пальне.

Невідомий телефоном повідомив, що на місці пожежі перебуває потерпілий, тож із пожежниками виїхала швидка. Коли лікар та фельдшер обстежували травмованого, пролунав вибух, який обпалив і медиків. Їх із сильними опіками доставили до міського центру екстремальної медицини.

Приборкати стихію було важко: в охоплених полум'ям гаражах весь час вибухали каністри з бензином. Загалом на гасінні пожежі було задіяно 8 спеціальних машин та 65 рятувальників. Причини пожежі розслідуються.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

шоколаду, та зі звичайним молоком, в якому фахівці не знайшли обіцяних на упаковці двох з половиною відсотків жирності.

— Цього року міжнародний день споживача проходить під гаслом протидії їжі-сміттю (від англ. jank-food), — каже начальник науково-дослідного центру випробувань продукції Володимир Семенович. — На жаль, багато продуктів, які постійно вживають наші діти, є саме таким сміттям, бо мають дуже низьку харчову цінність і

високу калорійність. А крім того, надміру приправлені сіллю, цукром, жирами та трансізомерами ненасичених жирних кислот — шкідливими для здоров'я сполуками.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку: начальник лабораторії аналітичних досліджень та випробувань продукції Укрметртестстандарту Галина Некрашевич демонструє неякісний дитячий одяг.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На Луганщині подешевшали м'ясо та молоко

Протягом останнього місяця в регіоні помітно впали в ціні яловичина та кури — на 46 копійок та 38 копійок за кілограм, відповідно. Останніми днями їх можна купити по 37,80 грн. та 15,92 грн. за кіло. Також подешевшало молоко — майже на гривню, де-що менше сметана 20-відсоткової жирності та сир кисломолочний. Таке зниження частково

пояснюється тим, що минулого тижня на 66 відсотків зменшилася заборгованість молокоперобних підприємств перед населенням Луганщини. Погашення заборгованості почалося в результаті контролю облдержадміністрації за станом взаєморозрахунків з товаровиробниками молока.

Алла АНТИПОВА.

Столиця йде під землю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Аварія сталася близько четвертої години ранку. За попередньою версією, причиною прориву проїжджої частини стало пошкодження водопровідної мережі. У результаті — вода з труб почала під тиском виливатися назовні, вимиваючи пісок, що і призвело до розриву та обвалу асфальту. На місці аварії побували і кореспонденти «Голосу України». І чи не найбільше їх вразив спокій присутніх там представників «задіяних» у ліквідації аварії організацій. Мовляв, нічого страшного — «звичайна» аварія, обійшлося ж без постраждалих. І справді, на щастя, трубу прорвало саме о 4-й ранку, а не кількома годинами пізніше. Бо все могло б скластися набагато гірше.

— За попередніми даними, відбулося пошкодження водопровідної мережі діаметром 500 мм, — каже Микола Тимчук, начальник управління з експлуатації водопровідних мереж м. Києва. — Нині чотири будинки залишилися без води. Триває їх переключення, і ми обіцяємо, що воду дамо усім. Залишимо тільки ділянку прориву без води, але мешканців це не зачепить.

На запитання, чи можливо було попередити цю аварію, пан Тимчук трохи пофілософствував: «Знаєте, пошкодження взагалі неможливо попередити. Воно стається саме по собі». Утримався від висунення будь-яких попередніх гіпотез начальник головного управління з питань надзвичайних ситуацій КМДА Віталій Пшеничний:

— Що конкретно трапилося, я вам скажу тоді, коли буде очищено місце провалу. Єдине, що можна з точністю повідомити: обійшлося без жертв, і техніка ніяка також не постраждала. А це го-

ловне. Ми приносимо вибачення мешканцям та водіям за такий прикрий випадок.

Окрім того пан Пшеничний повідомив: щоб уникнути подібних ситуацій, принаймні на цій ділянці дороги, було прийнято рішення провести спеціальне дослідження стану автошляху. «У нас є домовленість з «Водоканалом», що вони замовлять спеціальну лабораторію, яка проведе обстеження асфальтного покриття. Якщо виявлять пустоти, їх сьогодні буде відкрито і засипано щебенем», — каже Віталій Пшеничний.

Саму трубу також полагодять. «Буде замінено ділянку труби завдовжки десь 4 метри. Ми вставимо нові металеві вставки», — розповів Микола Тимчук.

Витрати ж з відновлення проїжджої частини падають на плечі «Водоканалу». Про це повідомив головний інженер Київавтодору Василь Мельниченко. «У нас є домовленість із «Водоканалом» і відновлення покриття здійснюватиметься за рахунок власника інженерних мереж, тобто того ж таки «Водоканалу», — розповів пан Мельниченко і запевнив, що і кошти, і матеріали для ліквідації є.

А тим часом серед натовпу цікавих зароджувалися свої версії причин аварії. Найпоширеніша — дорогу «підтопила» річка Либідь, а глибина провалля насправді не два, а 14 метрів.

Та якої б глибини провалина не була, усі представники і місцевої влади, і залучених до ліквідації організацій обіцяли вже на шосту годину сьогоднішнього ранку дозволити рух громадському транспорту по перекритій ділянці. А уже о десятий годині повністю відновити рух автомобілів.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Ведмедики з бабусиного дитинства

Близько 260 іграшкових любителів меду до осені будуть повновладними господарями оновленої експозиції Державного музею іграшки.

Найстарішому м'якому експонатові — 73 роки, загалом же тут представлено промислові та авторські зразки 30-80-х років минулого століття. Улюбленці дітей зроблені з найрізноманітніших матеріалів: перші — з фланелі, байки та плюшу, пізніші — зі штучного хутра, льону, бавовни. Майстрині кажуть, що згодиться будь-який матеріал, найкраще — натуральний. І справді, ще 300 років тому в російському селі Богородське з липи вирізали рухомі іграшки, найбільше тут поважали саме хранителя доброї сили — ведмедя, — каже Юлія Кобас, методистка музею.

— Чимало ведмедиків зроблено вітчизняними майстрами, адже раніше в Україні було досить серйозне виробництво іграшок. Деякі клишоногі — з пластику, гуми, кераміки, поліетилену, одні з найцікавіших — у паперовій пластичі. Тут немає двох однакових зразків, але всі — дуже впізнавані, тож кожен знайде іграшку з дитинства, — розказала «Голосові України» Тетяна Пржегодська, головна хранителька фонду музею.

Методисти музею розказують, що історія класичного плюшевого ведмедика, за однією з версій, роз-

почалась на початку 20 століття з легкої руки президента Сполучених Штатів Америки Теодора Рузвельта, на честь якого іграшку й назвали Тедді. Перші пухнастики були майже точною копією живих мешканців лісу, однак сьогодні вони найнезвичайніші: у різних образах та розмірах, різнокольорові, із запахом шоколаду, меду чи кориці, з блакитними носиками тощо.

Є в музеї і знайомі всім голлівудський та російський Вінні-Пухи, Балу, герої дитячих казок та пухнастий символ Олімпійських ігор у Москві. Урізноманітнили експозицію іграшки приватного колекціонера Ольги Лисенко:

— За свого найдорожчого, німецького, ведмедика віддала 3 тисячі євро — таких лише 20 штук у всьому світі. Тепер його зможуть побачити всі охочі. Шкода, що колись у Запоріжжі у мене вкрали ще одного унікального клишоно-

гого — він був в образі британської королеви Вікторії.

Тетяна Пржегодська розказала, що відвідувачам експозиція так припадає до душі, що вони приносять іграшки з дому, інколи залишають їх у пакетах біля дверей музею. Цікаво, що подивитися на іграшкових любителів меду приходять не лише діти, а й дорослі та люди пенсійного віку. І

якщо діткам найцікавіші знайомі їм герої сучасних мультиків, то старші люди, кажуть працівники музею, з особливою ніжністю розглядають наївних радянських ведмедиків — лише тут вони можуть знов побачити іграшку, з якою бавились у дитинстві...

Анна БОЙКО.

Київ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Колишній дільничний мало не задушив журналістку

Чернігівська обласна організація Національної спілки журналістів України висловила обурення з приводу нападу на журналістку Ніжинської телекомпанії «Фобос» Вікторію Смельик. На безлюдній вулиці міста на неї напав п'яний чоловік і почав душити. Її врятував випадковий перехожий. Невдовзі нападника затримали правоохоронці. Ним виявився колишній дільничний міліціонер, який нині втратив людську подобу. Колег журналістки вразило, що затриманий вів себе у райвідділу зухвало, і невдовзі правоохоронці його поблажливо відпустили. Лише після розголосу інциденту нападника взяли під варту. Чернігівська обласна організація Національної спілки журналістів України звернулася до керівництва обласного управління МВС України в Чернігівській області з проханням розібратися в ситуації та вжити всіх необхідних у такому випадку заходів, керуючись чинним законодавством України.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Кримська міліція обвинувачує меджліс у дестабілізації ситуації на півострові

«Втрачаючи політичну вагу й підтримку багатостраждального кримськотатарського народу, меджліс будь-якими шляхами прагне повернути до себе увагу й активізувати протестні виступи громадян напередодні Дня депортації та проведення Всесвітнього конгресу кримських татар у Криму», — сказано у зверненні міліціонерів АРК. Правоохоронці дорікнули меджлісу, що він використовує в політичних цілях трагедію співгромадян: «Під

кожну окрему ситуацію підводиться платформа національної ворожнечі». Зокрема, використовуючи інцидент в селі Мирному Сімферопольського району, меджліс організував пікет, який міліція розцінює як «спробу незаконного тиску на слідство» й заявляє: надалі такі акції припинятимуться, а їх активні учасники притягатимуться до відповідальності.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Порушника підвела орфографія

П'ятірку з плюсом за знання державної мови можна поставити українським прикордонникам, які затримали порушника в пункті пропуску через молдавсько-український державний кордон «Великоплоське» Одеської області. 46-літній одесит повертався в Україну з Молдови. На пункті пропуску він пред'явив для контролю паспорт із консульською відміткою, що дає право на тимчасове ввезення (без розмитнення) автомобіля. Прикордонники знайшли три орфографічні помилки в штампі про консульський облік. Невдачливому «двієчникові» доведеться пояснити прикордонникам, як у його закордонному паспорті з'явився фальшивий відбиток офіційного штампа.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Карантин плавно переросте у канікули

Карантин у школах Тернополя, запроваджений у зв'язку із зростанням захворюваності на ГРВІ з 5 березня, продовжено до 13-го числа. Таке рішення ухвалила міська надзвичайна протиепідемічна комісія. А з наступного понеділка в школярів обласного центру розпочнуться весняні канікули — на тиждень раніше, ніж належить. Що стосується зриву навчального графіка, то кожен заклад самостійно вирішуватиме, як надолужити згаяне.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Китайські депутати в часи кризи заощаджують, але народу обіцяють поліпшення добробуту

А ЯК У НИХ?

На знімку: китайці готові задовольнятися й малим, але уряд заохочує їх придбати автомобіль.

Щорічна сесія Всекитайських зборів народних представників (парламенту), що завершується сьогодні в Пекіні, привернула жваву увагу передусім тим, що обіцяла накреслити «дорожню карту» виходу країни із кризи.

До бюджету-2009 закладено найбільший дефіцит за всі майже 60 років існування КНР — 950 млрд. юанів (139 млрд. дол.). «Нинішнього року дисбаланс фінансових доходів і витратків буде досить відчутний», — визнав прем'єр КНР Вень Цзябао, виступаючи з доповіддю про роботу уряду перед 2975 народними обранцями. Водночас, щоб допомогтися 8-процентного зростання ВВП, не допустити рівня інфляції більш як 4%, створити мінімум 9 млн. нових робочих місць і втримати коефіцієнт зареєстрованого безробіття на рівні 4,6%, в Китаї збільшено відрахування до бюджету й інші фінансові впливання з боку центрального й місцевих урядів.

У умовах кризи китайська влада бачить своїм основним завданням забезпечення зростання рівня життя населення й, відповідно, соціальної стабільності в суспільстві. У бюджеті більшість статей орієнтовані саме на гарантування рівня жит-

тя. Заплановано мільярдне вкладення в усі соціальні сфери: на будівництво гарантованого житла, на потреби освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту; а також на заходи для ощадливого використання енергоресурсів, на охорону навколишнього середовища й екологічне будівництво, на технічну реконструкцію й науково-технічну інновацію, на прокладання залізниць і швидкісних шосейних доріг, на гідромеліорацію в землеробстві й спорудження інших найважливіших об'єктів інфраструктури, а також на відбудовні роботи після землетрусу. Середнє зростання чистих доходів на душу населення має скласти в 2009 році 6%, кількість населення, що бідує на селі, — скоротитися більш ніж на 2 млн. осіб.

Прикметно, що уряд КНР має намір прийняти низку заходів з полегшення податкового тягара підприємств і населення в обсязі 73,5 млрд. дол. Передбачається скасувати 100 видів адміністративних зборів.

Матеріальною основою подолання кризи повинен стати урядовий пакет заходів зі стимулювання в розмірі 4 трлн. юанів. Ці заходи передбачають роботу за 4 напрямками: розширення внутрішнього спожи-

вання, інтенсифікацію промислового виробництва, розвиток науки й техніки та соціальне забезпечення. Для збільшення внутрішнього попиту — а саме цей захід має стати головним у виведенні країни із кризи — споживачів усіляко заохочують до купівлі товарів. Наприклад, знижено процентні ставки по кредитах на купівлю автомобілів, а для того, щоб селяни купували побутову техніку, їм взагалі видають субсидії.

Китайці збираються перебороти кризу в найкоротший термін, і показники економічного розвитку за перші два місяці року дають привід для оптимізму: рівень інфляції знизився в лютому на 1,6% порівняно з таким місяцем минулого року й залишився на рівні січня.

Характерно, що самі парламентарії привселюдно демонструють економію: нинішня сесія стала найкоротшою за всю історію — 8 з половиною днів, зазвичай депутати збираються в столиці раз на рік на 10 днів, а торік засідали аж 15. Крім того вони зменшили свої видатки на відраження — на харчування витрачають 100 юанів у день (14,6 дол.), та й жили цього разу в дешевших готелях.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,

власний кореспондент
Укрінформу в Пекіні.

Спеціально для «Голосу України».

Є в музеї і знайомі всім голлівудський та російський Вінні-Пухи

Міністр юстиції Микола Оніщук розпорядженням Президента України уповноважений на підписання Європейської конвенції з усиновлення дітей (переглянутої) (Укрінформ)

У Кіровограді відкрилася виставка безцінних творів мистецтва, вилучених у контрабандистів (Укрінформ)

ГРОШІ

Слабка ланка

Станом на 1 лютого заборгованість із заробітних плат перевищила 1,5 мільярда гривень.

Міністерство праці та соціальної політики вже формує електронну базу підприємств, організацій і установ для вжиття екстрених заходів з виправлення ситуації. Але й без того зрозуміло, зазначають в секретаріаті Президента, що 70 відсотків заборгованості «повисло» на активно працюючих підприємствах. Притримуючи зарплатні розрахунки, бізнес прагне оптимізувати свої видатки, заплющуючи очі на те, що це захищені статті. В лютому найбільше зростання заборгованості органи статистики зафіксували в Донецькій (362,6 мільйона гривень), Луганській (150,1 мільйона гривень) областях, у Києві (147,1 мільйона гривень). Зрозуміло, що і Президент країни, і Прем'єр-міністр одразу відреагували на «слабку ланку». Віктор Ющенко підписав зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення і до Кримінального кодексу України, які істотно посилюють відповідальність за несвоєчасну або безпідставну не виплату зарплат, пенсій, стипендій та інших виплат. Закон передбачає не лише штраф від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а й виправні роботи або позбавлення волі терміном до двох років з позбавлення права посади відповідні посади упродовж трьох років. Тут і коментувати нічого.

Юлія Тимошенко збирається повернути країну до схеми вибіркового відшкодування ПДВ. За її словами, уряд має намір повертати ПДВ передусім тим підприємствам, які мають борги в заробітних платах, податках або розрахунках за енергоносіями. За умови, звісно, що кошти буде спрямовано на покриття цих боргів. Отже, пропонується борговий взаємозалік. Державна податкова адміністрація запевнила, що таким компаніям ПДВ може відшкодувати після камеральної перевірки упродовж місяця (станом на 1 березня сума тільки простроченого до повернення ПДВ перевищувала зарплатні борги в рази!). Але, по-перше, чи не суперечить будь-який борговий взаємозалік чинному законодавству? По-друге, чому гроші підприємств стають раптом урядовими преференціями? І як до такої схеми поставляться ті підприємства, які не мають боргів із зарплати, але яким держава має відшкодувати ПДВ? І, нарешті, чи не постраждає від цього й без того низька інвестиційна привабливість наших підприємств?

Сергій ВЛАД.

Про подання звітності з персоніфікованого обліку відомостей

Управління Пенсійного фонду України в Голосіївському районі м. Києва нагадує, що 31 березня закінчується термін подання звітності з персоніфікованого обліку відомостей до органів Пенсійного фонду.

Відповідно до законів України від 22.05.2003 р. № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг», від 22.05.2003 р. № 852-IV «Про електронний цифровий підпис» та постанови правління Пенсійного фонду України від 19.04.2007 р. № 7-7 «Про затвердження Порядку подання звітів до Пенсійного фонду України в електронній формі», враховуючи сучасний стан широкого впровадження інноваційних технологій, електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису та печатки, а також з метою зменшення витрат часу на складання, подання та приймання первинної річної звітності, скорочення термінів призначення та перерахунку пенсій, обробки індивідуальних відомостей про застрахованих осіб, підвищення якості та достовірності інформації, зменшення черг, в управлінні Пенсійного фонду в Голосіївському районі Києва впроваджено та на постійній основі

функціонує система отримання від страховальників звітності в електронній формі.

Система електронної звітності дає можливість:

- зменшити витрати часу на складання та подання звіту;
- подавати звітність у зручний час, в робочі дні, з 9 до 22 години;
- уникнути помилок, які можливі під час введення працівниками ПФУ даних звіту страховальника, що подані в паперовому вигляді;
- виправляти помилки, контролювати правильність поданого до ПФУ звіту в найкоротший термін за допомогою електронної пошти;
- зменшити паперовий документообіг між страховальниками та органами Пенсійного фонду України.

Це дуже важливо, оскільки постає питання запровадження щомісячної персоніфікованої звітності, тобто обсяг роботи з персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб значно зростає.

Схема подання звітів в електронній формі така:

- підключитися до мережі Інтернет;
- безкоштовно отримати в управлінні Пенсійного фонду району за місцем реєстрації програмний комплекс «АРМ-Звіт страховальника»;

- отримати спеціалізоване програмне забезпечення для накладання електронного цифрового підпису та криптографічного захисту інформації, сертифікати відкритих ключів електронного цифрового підпису для посадових осіб страховальника, що мають право підпису відповідного звіту в паперовій формі (керівник, головний бухгалтер), та електронної печатки страховальника. Отримання цифрового підпису платне;

- повідомити листом довільної форми управління Пенсійного фонду в районі реєстрації про бажання страховальника надавати звіти в електронній формі;
- укласти договір з центром обробки електронних звітів про обслуговування в системі подання електронних звітів. Щоб укласти договір з центром, необхідно надати завірені власною печаткою копію листа про обслуговування в системі подання електронних звітів та копію розпорядчого документа (наказу чи іншого документа) щодо визначення посадових осіб, яким надане право накладання електронного цифрового підпису на електронний звіт.

Інформаційний центр персоніфікованого обліку Пенсійного фонду України: 8(044) 227-43-21, 235-95-49.
<http://www.spov.com.ua>.

Відділ персоніфікованого обліку відомостей управління Пенсійного фонду України в Голосіївському районі Києва.

На «Києві» тамтами заглушають кобзу

Ми вже не раз акцентували увагу читачів на тому, що ТРК «Київ» не приватна лавочка родини Черновецьких, не ефірна шпарілка для някання кота Яшики і не платформа для трублення слона Васи.

Доведеться ще раз повторити сказане і додати, що муніципальний телеканал — не амвон секти «Посольства Божого». Суто внутрішня справа його парафіян — кидатися на гачок африканського спритника, котрий під патронатом місцевих «мисливців» кмітливо розпоряджається вмістом гаманців і кишеней своєї усе ще не прозрілої пасти. Подобається їм і далі ковтати наживку «другої свіжості» — навіть після розвінчення фінансових афер, що відбувалися під далеко не Божою опікою головного «посланника», — чим тут можна зарадити? Не допоможеш і найповажнішому парафіянину, коли навіть лікування в Ізраїлі проявило ефект «припарки до мертвого». Але чому всі кияни мають стати заручниками хворобливої пристрасі Черновецького до сектанта-маніпулятора, який Божі заповіді неприховано конвертує у гріховну розкіш самозваного «апостолства»?

А саме в такій ролі опинилися всі, хто, попри мудре застереження професора Преображенського, має

звичку, щоправда, не читати радянської газети, а дивитися муніципальний канал. 8 березня «Київ» порадював передачею на честь 14-річчя «Посольства Божого»: з не меншою допомогою, ніж колись на наші екрани транслювали «вирішальні» з'їзди КППС. Сандей Аделаджі неприховано торжествував — від лискучих черевиків до блиску в очах двох величезних «S» з вертикальною поперециною. І зрозуміло, що означають вони не благодіяння про порятунком від правоохоронної пильності, а цілком конкретний валютний знак — символ нахабного процвітання на пісках чужої наївності. Який закон, яка пильність? Не сектант — месія...

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко, обурений «всекиївським святом» на «Києві» Черновецького—Бектурсунова, справедливо зауважив: «Уже стало нормою, що засоби масової інформації, контрольовані так званним медіа-холдингом, будують свою інформаційну політику, виходячи з інтересів команди Леоніда Черновецького та його друзів...» А хто знає цих друзів, може здогадатися про специфіку їхніх інтересів навіть без читання «Хрещатика» чи перегляду «Києва». «Уже всі звикли, — додав Микола Томенко, — що на муніципальному

каналі виступають тільки друзі й соратники Леоніда Черновецького, але хоча б у Шевченківські дні влада могла б поміняти позицію».

Оце пан Томенко розмріявся: яка зміна позиції? Не знайшли в ефірі часу на Тараса Григоровича: українського Кобзаря витіснив африканський шаман з тамтамом фарисейського словоблуддя...

Заступник глави парламенту помітив не лише підміну гуманітарних пріоритетів, а й ознаки впливу на підсвідомість людей. У цьому, щоправда, Микола Томенко не оригінальний. Фахівці в галузі психології і психіатрії давно твердять про шкідливий вплив сектантських проповідників на фізичне і психічне здоров'я людей. До речі, це можна продемонструвати прикладом самого парафіянина Черновецького: адспество в церкві Сандея вочевидь підточило його адекватність. Навіть аналізувати його дій не треба, досить просто послухати і подивитися.

Пан Томенко переконаний, що факт трансляції передачі про «торжество віри в Аделаджі» і її вплив на підсвідомість глядачів повинні терміново стати предметом розгляду Нацради з питань телебачення і радіомовлення як єдиного органу з відповідними контрольними функціями і

рідні підприємства, вони належать трудовим колективам».

Невже не помітили, що вже не належать? І, мабуть, нові хазяї лише регочуть, коли чують, що їхня власність комусь... рідна. Хоч як гірко, але далеко не всі це зрозуміли, якщо досі посилаються на трудові колективи чи на те, що підприємства створені «ось цими мозолями»...

Тим часом аналітики дедалі частіше звертаються до марксизму та його автора, котрий передбачав неминучість загибелі капіталізму в умовах капіталізму. І західні експерти дедалі частіше сумніваються у доцільності невтручання держави в діяльність приватного сектора, а ті, хто ратував за ринкову свободу й неприпустимість її обмеження, дедалі більше поглиблюють державний контроль за ринками й націоналізують банки та корпорації. І доходять висновку: приватна власність як умова свободи — для власників великого капіталу, а для інших це — лише ілюзія. Утім, це стало ясно не тільки вченим, а й читачам «Голосу України».

Але ж хіба не прикро? Адже Україна саме в такий час без озирань і сумнівів рвонула саме туди — в капіталізм та ще й дикий...

Валентина ПИСАНЬКА.

Кінець ілюзії для простаків?

ТЕМА

Коментар під назвою «Повернути награване народу!» («Голос України», 04.03.09), в якому, зокрема, йшлося про страйк робітників Херсонського машинобудівного заводу та їхні вимоги націоналізації підприємства — у зв'язку з неспроможністю власника забезпечити збут продукції і своєчасну виплату зарплати, викликав жваву дискусію читачів.

Загалом вони одностайні, що в публікації слушно порушується проблема... повернення награваного деякими співгромадянами громадського добра. Таке трактування «Теми» для самого автора було як несподіване, так і цікаве. Приміром, я запитала одного читача, що висловила свої міркування по телефону, як саме це зробити? На що шановний пан відповів: «Держава дозволила приватизувати заводи і фабрики, то вона має і

повернути їх. А то, бач, прикупили все («прикупили» пролунало як «украли». — Авт.), а тепер вони багатії, експлуатують трудовий народ!»

Схоже, настає кінець ілюзіям, з якими мільйони громадян сприйняли перехід від соціалізму в іншу історичну форму. Політики зуміли переконати суспільство, принаймні значну його частку, що держава — неефективний власник, що прийде приватник і господарюватиме краще, що завтра все у всіх буде добре. І приватний господар прийшов. Неймовірно, але з якогось дива робітники й громадяни іншого статусу поспішили за копійки продати йому свої ваучери й акції, а тих, хто не зробив цього добровільно, — змусив. Невелика таємниця, які у новоспечених хазяїв є для цього можливості. З другого боку, малоімовірно, що хтось на підприємстві спроможний був би чинити опір...

Я, приміром, знаю історію приватизації одного з київських взуттєвих підприємств — з власним виробництвом, висококваліфікованими фахівцями та величезними корпусами в центрі столиці.

Новий хазяїн — донедавна завідувач районної ідальні — швидко «розібрався» з добром: за безцінь скупив акції, здав в оренду приміщення, скоротивши випуск взуття до мінімуму. Та крив мотом пропозиції дизайнерів, при цьому елементуючи, що йому не потрібні «личаки», які вони випускають...

Хто скаже, що це — виняток? Що інші такі завідувачі не придбали (не будемо говорити навіть, у який спосіб) десятки підприємств, зокрема легкої промисловості? Результати їхньої діяльності очевидні: ми купуємо переважно чужинські товари й далеко не найкращої якості.

Вдячна нашим читачам — працівникам і робітникам підприємств, яких уже немає, а також тих, де не виплачують зарплатню або нові хазяї платять її мізерну, — за листи та дзвінки до редакції. Видно, зацепили їх за живе події у Херсоні. Якщо коротко, то вони теж вимагають націоналізації підприємств, що колись належали державі: забрати, як у 17-му році, — і крапка. «Адже це — наші

Громадяни повинні максимально впливати на міську владу

Виступ одеського міського голови Едуарда Гурвіца (на знімку) на 16-й сесії Конгресу місцевих і регіональної влади Ради Європи (Страсбург, 5 березня 2009 р.) під час обговорення питання порядку денного «Участь громадян у суспільно-політичному житті на місцевому рівні»

Шановні дами та панове! Польський сатирик Станіслав Єжі Лец якось зауважив: «Усяка влада виходить від народу — і ніколи до нього не повертається». Цей жарт, нехай і в перебільшеній сатиричній формі, відобразив реальну проблему, що має прямий стосунок до обговорюваної сьогодні теми. Як зробити так, щоб участь громадян на місцевому рівні не обмежувалася тим, що вони раз на кілька років обирають місьцеву раду і міського голову? Адже без активної участі громадян у процесі прийняття рішень на місцевому рівні саме поняття «місцевого самоврядування» певною мірою втрачає сенс. Повноцінною така участь стає лише тоді, коли громадяни повсякденно залучені до процесу прийняття рішень, широко інформовані про роботу органів місцевого самоврядування, мають широку свободу вибору варіантів управлінських рішень. Для цього процедури доступу до інформації і до участі у виробленні рішень повинні бути юридично формалізовані й, що найважливіше, максимально полегшені.

Слід зазначити, що на місцевому рівні вирішити проблему залучення громадян до управлінських процесів украй важливо. Адже саме громадянам, які мешкають на відповідній території, органи місцевого самоврядування всіх держав-членів Ради Європи і зобов'язані своєю легітимністю.

Таким чином, органи місцевого самоврядування — зважаючи на процедуру свого формування, а також з принципу субсидіарності — є найбільш близькими до громадян і «зручними» для громадян.

За останні роки місцева влада в Європі нагромадила значний досвід у розвитку інститутів демократичної участі. Я хочу особливо виокремити ту роль, що її відіграє Європейський тиждень місцевої демократії — насамперед, у плані обміну досвідом демократичної участі на місцевому рівні. 2008 року Одесі випала честь бути одним із пілотних міст Тижня, і я коротко зупинюся на деяких, закріплених реальною практикою, формах забезпечення демократичної участі.

Отже, ми прагнемо створити максимальні на даному етапі можливості для громадян впливати на міську владу. З цією метою діють органи самоорганізації населення за місцем проживання — в мікрорайонах міста, вуличні та будинкові комітети. У структурних підрозділах міськради проводяться дні відкритих дверей, у ході яких можна не тільки вирішити конкретні питання, внести свої пропозиції, а й одержати вичерпну інформацію про порядок і сам механізм прийняття рішень міською владою.

Особливу увагу ми приділяємо тим соціальним групам, які з різних причин менше за інших інтегровані в місцеве співтовариство, — молоді, пенсіонерам, людям з обмеженими фізичними можливостями.

При міськраді створені й діють: Молодіжна рада, Рада національно-культурних товариств, Координаційний центр об'єднань ветеранів, Політико-консультативна рада, Рада керівників громадських і благодійних організацій, Рада представників етнічних товариств, Рада релігійно-світської

злагоди. З урахуванням реалій поточного моменту створено робочу групу з розробки невідкладних заходів щодо подолання негативних наслідків фінансової кризи, до якої увійшли вчені, представники громадських організацій, керівники великих підприємств і т. д.

У міру накопичення досвіду вдосконалюється система контролю за реагуванням на скарги і пропозиції городян, що надійшли на «Телефон довіри мера», запроваджуються нові інформаційні технології. Щорік розширюються можливості й коло відвідувачів офіційного сайту міста Одеси, що також має розділ «Звернення громадян» і забезпечує безупинне наповнення он-лайн бази нормативних актів. Це дало змогу підняти на новий рівень якості інформаційно-комунікативного зв'язку між органами влади і громадянами і, що не менш важливо, між органами влади і засобами масової інформації.

Усе це робиться для того, щоб будь-який громадянин за допомогою телефону чи Інтернету міг безпосередньо брати участь у прийнятті рішень, висловлюючи свою думку, пропонуючи що-небудь або критикуючи міську владу.

Я переконаний, що кожен із присутніх тут міг би навести як приклад подібні процедури і практики. Узагальнення їх у рамках проекту додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування було б цілком логічним і доцільним, і дозволило б сформувати загальноєвропейські орієнтири і стандарти в цій сфері.

Це без сумніву стане ще одним кроком вперед у розвитку місцевої демократії, який Одеса готова зробити разом з рештою Європи. Проте, ми усвідомлюємо, що завдання попереднього періоду, періоду забезпечення реальної дієздатності й автономії органів місцевої влади, через незавершеність в Україні цілої низки фундаментальних процесів, вирішено далеко не в повному обсязі. І справа не тільки у відсутності в українських міст фактичної й нормативної можливості заробляти достатньо коштів для надання своєму населенню послуг гідної якості. Справа не тільки у правовій неврегульованості бюджетних проблем, що зали-

шається фактом, у відсутності в міст необхідної і своєчасної підтримки навіть при реалізації таких загальнодержавних проектів, як підготовка до Євро-2012.

На жаль, демократичні лідери сучасної України, котрі самі отримали владу безпосередньо з рук народу на київському Майдані, зробили не все можливе для того, щоб такі події як антиконституційний переворот в Одесі в 1998 році більше ніколи не могли повторитися. Переворотом я називаю скасування за указом Президента Кучми результатів місцевих виборів і волюнтаристичне призначення керівником міста, що зайшов у міськраду під охороною автоматників, віцепрем'єр-міністра України. Ціною величезних зусиль злочинні державні акти і неправосудні судові рішення того періоду були скасовані як незаконні, але цим все й обмежалося. Кров убитих тоді одного з моїх заступників Ігоря Свободи і начальника юридичного управління міста Сергія Варламова, журналістів і бізнесменів — дотепер заликає до справедливості. Ніхто так і не поніс заслуженого покарання за ці замовні політичні убивства, за розтоптане волевиявлення одеситів, разом з яким були розтоптані Конституція України і Європейська хартія місцевого самоврядування.

Забезпечена злочинними методами тимчасова перемога режиму Кучми над одеситами обернулася серйозною поразкою європейської демократії. Для подолання її наслідків у міській економіці знадобиться не один рік, а для подолання негативних наслідків у суспільній свідомості — набагато більший термін.

Навряд чи адекватною в такій ситуації можна визнати і реакцію авторитетних європейських лідерів і інститутів, що володіли всією повнотою інформації. Екстрена заміна офіційного англійського офіційним французьким, що дозволила на празькому 2002 року засіданні Ради євроатлантичного партнерства пересадити головного винуватця багатьох карних злочинів тих років Кучму на сім стільців далі від Тоні Блера і на 30 стільців далі від Джорджа Буша, була лише емоційно забарвленим актом особистої бридливості. Він не мав і не міг мати наслідків не тільки для Кучми, який давно втратив сором і совість, стільце якого без будь-якої шкоди для його репутації могли поставити в прохід залу, а й для одеситів та українців загалом, котрі очікували зовсім інших дій. Хочу підкреслити: важко переоцінити значення моральної підтримки, що її у той період нам надали мери 18-ти міст-побратимів і особливо керівники моніторингового комітету ПАРЕ по Україні пані Ханне Северінсен і пан Тунне Келам.

Однак, на превеликий жаль, їхня думка й оцінка того, що відбулося, так і не лягли в основу яких-небудь конкретних рішень. Тому в умовах запровадженого режимом Кучми твердої цензури навіть сам

факт моральної підтримки залишився таємницею для абсолютної більшості громадян України.

Присуджений Одесі (першому місту на території колишнього СРСР) ще в 1998 році Прапор честі, як одна із сходинок заснованої Комітетом міністрів Ради Європи європремії, виявився на належному йому місці, у залі сесійних засідань Одеської міської ради, лише в грудні 2006 року. Тільки після того, як на чергових муніципальних виборах вотум довіри городян одержала команда, незаконно позбавлена влади в злочасному 1998 році. Причина восьмирічного мовчазного ігнорування Європою нелегітимної міської адміністрації була дипломатично обійдена й у ході церемонії вручення престижної європейської нагороди. Кажу це не на докір високошанованій мною экс-голови комісії Ради Європи з питань європейській премії, почесному члену Ради Європи пані Йоханні Шикер. Свою почесну місію вона виконала бездоганно. Але ця місія об'єктивно не стала актом відновлення зневаженої справедливості для тих десятків тисяч одеситів, які стояли 1998 року в багатогодинних чергах на виборчі ділянки. Для тих, хто, виявивши небачену досі в Україні громадянську активність, протягом місяця вдень і вночі чергував на площі перед міськрадою Одеси, намагаючись захистити законно обране керівництво міста. Для тих, хто за таких трагічних обставин знову втратив шойно знайдену віру в справедливість.

Цей вимушений екскурс у зовсім недавню історію, на мій погляд, абсолютно необхідний для усвідомлення того, що політична культура «участі» і соціальної активності населення у вирішенні проблем місцевого значення, що перебуває у фокусі сьогодишньої дискусії, виникає тільки ТАМ і ТОДІ, ДЕ і КОЛИ реально забезпечені основні права і свободи, а за їх порушенням настає невідворотне і відповідне до тяжкості покарання.

У Думці 29, схваленій 3 грудня 2008 р. постійним комітетом нашої Палати, а потім і постійним комітетом Конгресу в цілому, відбита пропозиція про закріплення демократичної участі на місцевому рівні в окремому документі. Я підтримую цю пропозицію.

Гадаю, всім нам необхідно в достий стислий термін визначитися з основними моментами, змістом і правовою формою цього документа. Він має бути рівнозначно застосовним у всіх державах-членах і стати ефективним розширенням положень Європейської хартії місцевого самоврядування. Гадаю, всі тут присутні готові надати необхідну підтримку фахівцям, які під керівництвом Конгресу візьмуться за розробку такого документа.

Щиро сподіваюся, що те сприяння, яке ми всі можемо надати створенню нового акта Ради Європи, стане вагомим внеском у побудову загальної Європи — Європи для громадян, їх благополуччя і процвітання.

Дякую за увагу.

ДОВІДКА

У 1957 р. у рамках Ради Європи було створено Конференцію місцевих органів самоврядування Європи, а в 1994 р. Конгрес місцевої і регіональної влади став правонаступником Конференції як консультативний орган Ради Європи.

Створений для представлення органів як місцевої, так і регіональної влади, Конгрес складається з двох палат: Палати місцевої влади і Палати регіонів.

Конгрес є політичною асамблеєю, що складається з представників місцевих і регіональних влад із більш ніж 200 000 муніципальних і регіональних органів влади Європи, які згруповані за національною і політичною приналежністю.

Таким чином, Конгрес є форумом для діалогу, де представники місцевої і регіональної влади мають можливість обговорити загальні проблеми, обмінятися досвідом і висловити свої точки зору на державну владу.

Конгрес, що складається з двох палат, у якому спільно засідають представники місцевої і регіональної влади 47 держав-членів Ради Європи, є унікальним форумом для обмінів думками і діалогу в Раді Європи і поза рамками цієї організації.

На своєму саміті (Варшава, травень 2005 року)

глави держав і урядів Ради Європи підтвердили і повною мірою визнали інституціональну роль Конгресу як гаранта й авторитетного органу у сфері місцевої і регіональної демократії, а також знову заявили про важливість його ролі в здійсненні завдань Ради Європи.

Відтоді нова статутна резолюція і новий статут Конгресу, ухвалені у травні 2007 року Комітетом міністрів Ради Європи, підтвердили і закріпили роль місцевої і регіональної влади в інституціональних рамках конгресу, зокрема, шляхом зміцнення місії спостереження за виконанням Європейської хартії місцевого самоврядування, а також принципів регіональної демократії, шляхом оцінки процесу виборів відповідно до Резолюції 274 (2008) про політику Конгресу у сфері спостереження за місцевими і регіональними виборами.

Таке розширення статутних завдань Конгресу збільшило його сферу діяльності і зробило цей орган невід'ємним учасником демократичного будівництва у європейських країнах і в загальноєвропейському масштабі. З огляду на це, для ефективнішого виконання своєї ролі політичного форуму місцевих і регіональних влад країн-членів Ради Європи, Конгрес прийняв рішення про проведення, починаючи з 2009 року, двох пленарних сесій на рік.

ОФІЦІЙНО

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про економічне, промислове, наукове та технічне співробітництво

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про економічне, промислове, наукове та технічне співробітництво, підписану 30 жовтня 2007 року в м. Бухаресті, ратифікувати.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ, 18 лютого 2009 року. № 999-VI.

Закон України

Про внесення зміни до Закону України «Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів»

Верховна Рада України постановляє:

І. Закон України «Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 1, ст. 15) доповнити статтею 5¹ такого змісту:

«Стаття 5¹.

На кредиторську заборгованість Державного бюджету України з виплати надбавок за вислугу років та допомоги на оздоровлення при наданні щорічної відпустки нараховуються лише страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, які сплачуються у порядку, встановленому частиною шостою статті 20 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» для сплати авансових платежів.

На кредиторську заборгованість з виплат, які здійснюються згідно з цим Законом, не нараховуються страхові внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, на випадок безробіття, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ, 19 лютого 2009 року. № 1025-VI.

— Щодоби в річку Тилігул скидається 600 кубометрів неочищених стоків. Забруднення річки стало настільки небезпечним, що медики готуються видати припис про припинення подачі питної води в районний центр. А це значить, що життя 9 тисяч чоловік, які проживають у місті, практично буде паралізовано, — каже Валерій ОСІПОВ, перший заступник одеської обласної організації Партії зелених України

ЕКОЛОГІЯ

Бомба по-ананьївськи

Екологічна ситуація в Ананьївському районі — катастрофічна. «Голос України» в 2008 році писав про проблеми зі зберіганням у районі отрутохімікатів. Вони залишилися без контролю й давно вже не в переносному, а в буквальному розумінні слова отруюють життя ананьївців. І от нова екологічна бомба. Йдеться про забруднення ріки Тилігул, що протікає по території декількох районів і слугує водозабором для декількох централізованих водогінних систем.

Екологічну ситуацію можна було б стабілізувати шляхом реконструкції очисних споруд, на яку вже витрачено півтора мільйона бюджетних гривень. Але вона затяглася на невизначений термін.

На вимогу жителів райцентру Ананьївська районна рада створила комісію з перевірки ходу реконструкції очисних споруд. З'ясувалося, що виконавці робіт здійснювали приписки, сума яких обчислювалася декількома сотнями тисяч гривень. А це вже — кримінальна ситуація, в яку змушена була втрутитися прокуратура. Її співробітники встановили, що близько 300 тисяч гривень підрядником були отримані незаконно. Була порушена кримінальна справа за фактом внесення фіктивних відомостей про вартість виконаних робіт. До кримінальної відповідальності було притягнуто головного фахівця головного управління капітального будівництва облдержадміністрації.

Через відсутність фінансового забезпечення не можуть початися пусконаладжувальні роботи системи очисних споруд. Як кажуть, біда одна не ходить. Варто було лише вдарити нинішньої зими морозам, як в очисних спорудах загинула так звана біомаса, що очищає стічні води, вийшли з ладу аератори. 20-ти кубометрів біомаси, без яких система очищення не запрацює, сьогодні в Ананьївському районі немає. А отже, немає можливості запустити систему очисних споруд.

Наша довідка
Ананьївський район Одеської області належить до депресивних, його населення скорочується просто катастрофічними темпами. У 32 населених пунктах проживає 30 тисяч чоловік. Централізоване водопостачання діє всього у двох населених пунктах.

«Стрілочника», звичайно, знайшли. Ним «призначили» Ананьївське управління житлово-комунального господарства. Але це підприємство районного управління ЖКГ жодного стосунку до будівництва очисних споруд не має, як не має стосунку до витрати бюджетних коштів — це прерогатива обласного бюджету.

І поки чиновники намагаються визначити ступінь винності районних керівників у затягуванні реконструкції, щодня в річку виливається 600 кубометрів господарських стоків і фекалій міської каналізації. Тилігул перетворився на звалище нечистот. І саме із цієї річки надходить питна вода.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Написати назву транспортного засобу я після певних вагань усе-таки вирішив з маленької літери. По-перше, тому, що його власниця — листоноша відділення зв'язку Гончарне — Раїса Володимирівна Кулик так називає його жартома. А по-друге, тому, що на «корпусі» її двоколісного друга великими літерами виведене його власне ім'я — «Україна».

В «зоні відповідальності» Раїси Володимирівни близько шести сотень дворів двох сіл Орлинівської сільради Балаклавського району Севастополя — Гончарного й Резервного. Відстань між ними не така вже й велика. Якщо по асфальтованій дорозі добиратися, то кілометри три з половиною. А якщо навпростець — через поле й ліс — то кілометра півтора буде. І хоча кримський ліс не можна порівнювати з безкрайніми тайговими просторами, але все-таки для жінки, та ще й у зимовий час, коли в горах (навіть кримських) темніє практично одразу після обіду...

Проте ходити коротким шляхом все-таки доводиться: хоча казенному «мерседесу» лише три роки, але поломки трапляються. А на ремонт службового транспорту відомство гроші передбачити чи то забуло, чи то принципово не планувало. Довелося чоловікові Раїси Володимирівни прилаштувати замість зламаного педалі запчастину від дитячого велосипеда. На моє питання про найхарактерніші службові проблеми співрозмовниця відповіла приблизно так само, як звикла відповідати перевіряючим з вищих структур: «Особливих проблем нема, спеціаліст видають вчасно й у повному обсязі...». Після паузи все-таки зважилася: «От ви з газети, може, через неї вдається якось вирішити... Поштових скриньок немає. А ті, що залишилися, поламані давно, без замків. Якщо вдома нікого не застану, то кореспонденцію доводиться залишати практично під відкритим небом. Дощ, вітер, а то й «почитати» хтось може забрати... Скаржаться люди. Та я їх і розумію: за передплату річного комплексу доводиться віддавати чи не половину місячної пенсії. А якщо повідомлення про поштовий переказ?».

ДО РЕЧІ

Поштова скринька як товар

Проблема знищених абонентських скриньок актуальна для всіх міст Донецчини. Заданими обласної дирекції «Укрпошти», на численні звернення відреагували лише в Макіївці та Маріуполі, де за рахунок місцевого бюджету були придбані нові конструкції для багатопверхових будинків. Решта органів місцевої влади не виділяє кошти на такі витрати. Невизначеною залишається і ситуація з господарем скриньок: поштарі кивають на комунальників, а комунальники — на те, що 80 відсотків житла в області приватизовано. І відмовляються виділяти гроші на ремонт і придбання нових скриньок.

В обласній організації Національної спілки журналістів України планують звернутися до підприємств області із пропозицією налагодити виготовлення недорогих абонентських скриньок. Адже ціна скриньки, яку вільно можна придбати, приміром, на Донецькому поштамті, — близько 60 гривень. Редактори місцевих газет вважають, що металева шафка може коштувати набагато дешевше.

Ліна КУЩ.

* ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ * ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ * ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ *

Остання «гастроль» бандитів у масках

Луганські правоохоронці нині підвищили увагу до якості адміністративного нагляду за місцем проживання за тими, хто недавно повернувся з місць ув'язнення. Необхідність у цьому велика. Як правило, перший час на волі в більшості судимих громадян проходить дуже болісно. Потрапивши після тривалої ізоляції в нову для себе атмосферу, людина зазнає труднощів суто психологічного плану. З'являється відчуття власної непотрібності. А жити треба...

У зоні уваги «Нагляду»

Профілактична операція під умовною назвою «Наг-

ляд» саме й ставила собі за мету вберегти колишніх в'язнів від нової помилки. Через соціальну апатію або втрату зв'язку зі своїми

близькими й рідними колишні злочинці можуть у будь-який момент знову стати на слизьку стежку. Причому наслідки цього разу можуть бути набагато серйозніші, ніж колись.

— Нерідко буває так, що, повернувшись на батьківщину, громадянин, який звільнився, виявляє, що на його житлоплощі проживають нові господарі, які незрозумілим чином зуміли узаконити на квартирі всі свої права, — розповідає заступник начальника управління громадської безпеки ГУМВС України в Луганській області підполковник міліції Олександр Семьонов. — Жити ніде, влаштуватися на роботу,

особливо в нинішній кризовий для країни період, досить проблематично. Що робити? Бомжувати або знову стати на шлях злочинів. Я можу назвати безліч прикладів, коли саме за допомогою міліції вдалося працевлаштувати або пролікувати зазначену категорію осіб.

Нині з ініціативи міліції в

ФАКТ

За десять днів оперативникам карного розшуку вдалося розкрити 65 злочинів, які вчинили раніше судимі, причому чотири з них довгий час висіли «глухарями».

Селекційне піратство,

або Чим може обернутися купівля сумнівних плодovих саджанців

У народі кажуть: «Якщо хочеш прожити життя не марно, збуди́м, вирости сина й посади дерево». І більшість із нас, де б не жили — у селі чи місті, свято додержується цього правила. Така вже сутність людини. А дерево як символ життя посідає важливе місце в кожній національній культурі, особливо в українській. Про що б ми не співали — про дитинство чи кохання, про родинне щастя чи тяжку втрату, неодмінно на першому плані будуть вишневий садочок, мамина черешня і душа ваша, яблунька, молода, молода... Тож не баріться творити добро, дайте життя зеленому другу — і він вас втішить своїм цвітом, сховає в затінок від спеки, а прийде час — і пригостить со- лодкими плодами, подарувавши насолоду відданої праці. Та тут є одне «але»...

Обіцяють золоті гори...

Як не противилася зима, та прокинувшись сили небесні, і природа починає оживати. Тепер в електричках тіснява й задуха — усі поспішають на дачі, везуть саджанці пло- дових дерев і ягідних культур.

— Малина сорту Кріпиш, по 15 гривень штуку, — викрикує на весь вагон міцна жі- нка пенсійного віку.

— Чому так дорого? — дивуються дачни- ки.

— Ексклюзивний матеріал, — не змигнувши оком, відповідає садівниця-продавиця. — Сорт тільки прийнято у виробництво, оце по благу придбала в ботанічному саду...

— Що ви, тітко, таке кажете? — сміюся. — Де це ви бачили, щоб у ботанічному саду вирощували саджанці малини? І взагалі, Крі- пиш відомий уже років із тридцять...

— Багато ти розумієш у цьому житті! — люто зиркає в мій бік тітка і, мало не збив- ши собою щільний ряд людей, хутко протис- кується в інший кінець вагона.

І тут усіх неначе прорвало — тільки й роз- мов, як когось надурили, підсунувши не те деревце чи шкільку винограду. І вже не стіль- ки грошей тих шкода, як марної праці. Пле- каєш той саджанець, а з нього виростає боз- на-що, і добре, коли хоч щось та вродить. Але ж буває, що й бруньок не пустить чи ні з того ні з цього раптом засохне. І як із цим можна боротися?

Не завжди успішно! Кажу це як дачник зі стажем, котрого вже стільки дурили-переду- рили, що й признаватися соромно. Щоправ- да, багато сортів яблунь я вже навчився роз- різняти по відтінках кольору кори, та завжди знайдуться демагоги, котрі зуміють переко- нати, що саме в них є те, що тобі потрібно. Тільки через пару-трійку років і з'ясуєш, що воно таки не те, і, пожалівши деревце, відда- си перерослий саджанець комусь із не таких вибагливих сусідів по дачному кооперативу...

ДУМКА ФАХІВЦЯ

— Ми неначе в облозі перебуваємо, — ділиться наболілим головний агроном державно- го дослідного господарства «Мелітопольське», кандидат сільськогосподарських наук Воло- димир Сенін. — Довкола наших садів утворилося щільне кільце незареєстрованих приват- них підприємств. Мало того, що вони складають нам гостру конкуренцію на ринку, ще й викрадають інтелектуальну власність, завдаючи величезних збитків державі та госпо- дарству. Про масштабність цього явища можна судити хоча б з того, що в селі Кирпич- ному вирощуванням посадкового матеріалу займається більше половини населення, дехто зі своїх городів щороку відправляє на ринок по 30—40 тисяч саджанців. Можете пораху- вати, які вони прибутки з того мають. А от чим це обертається для покупців? Свідоме недодержання сівозмін та вимог технології, гонитва за наживою призвели до того, що ос- новна маса саджанців з приватного сектора заражена бактеріальним раком та іншими хворобами, що призводять до всихання дерев. Це становить велику небезпеку для всієї са- дівничої галузі. Адже останнім часом разом із закордонним посадковим матеріалом приватники завезли на територію Мелітопольського району шість карантинних хвороб пло- дових дерев.

лекції, і всі — як на підбір. А моя дружина знайшла свої, так би мовити, канали. Перед- плачуючи газету «Сільський вісник», засно- вану харківською агрофірмою «Сортцвет- овош», вона отримує поштою саджанці ягід- них культур. Ще одну вкрай потрібну для дачників адресу ми відшукали в столиці. Це — ТОВ «Інтерфлора України». І тепер не бід- каємося через невдалі покупки.

Недобросовісна торгівля саджанцями невстановлених сортів і походження є одні- єю з ознак селекційного піратства. Бо під- пільні «мічурінці» не виснажуються над ви- веденням власних сортів, на що пішли б де- сятиріччя, а крадуть плоди чужої праці. Звичайно, ніхто не забороняє садівникам-люби- телям розводити для особистих потреб де- рець. Але коли їх масово вирощують для продажу, це вже є бізнесом. Тому необхідно обов'язково сплатити селекційній установі чи оригінатору сорту роялті, тобто ренту, от- римати ліцензію, виконати всі вимоги техно- логії вирощування посадкового матеріалу, пройти перевірку на його чистоту.

В усьому ци- вілізованому світі селек- ційне пірат- ство є

тяжким економічним злочином. Бо викрадається інтелектуальна власність і заганяються в «тінь» несплачені податки. Ну, а про моральну школу, що зав- дається суспільству і обертається величезни- ми матеріальними збитками для населення, ми вже говорили раніше.

Але в нашій державі із цим злом борють- ся лише на словах. Ось тільки завесніло — і знову на ринках з'явилися сотні, а в масшта- бах України — тисячі оптових продавців фальсифікованих саджанців. Що вони реалі- зують і хто контролює їхню діяльність? У кращому разі ці реалізатори платять ринко- вий збір, у гіршому — кладуть гроші в кише- ні тим, хто їх прикриває. У нас створено ба- гато контролюючих органів, котрі дублюють функції один одного, а тут усі вони наче во- ди в рот понабїрали. Тим часом прищипити селекційних піратів зобов'язані хоча б три

державні інспекції — податкова, ампелопо- мологічна (з захисту рослин від хвороб і шкідників) та карантинна. Для цього, незва- жаючи на недосконалість чинного законо- давства, вони мають усі повноваження і за- соби впливу.

Не спосіб виживання, а прибутковий бізнес

У радянські часи на ринках теж торгува- ли саджанцями плодovих культур, але в ос- новному пенсіонери. І продавали вони тіль- ки те, що не виставлялося плодорозсадниць- кими господарствами. Скажімо, якісь неви- разні сорти винограду, допотопну малину, смородину чи агрус. Тому ніхто не звертав

МОВОЮ ЦИФР

За останні 15 років площа плодово-ягід- них насаджень тільки на сільськогосподар- ських підприємствах України скоротилася з 435,7 до 127,5 тисячі гектарів. Урожай- ність промислового саду нині у нас стано- вить 12,7 центнера з гектара, що у 6—7 разів менше середнього світового показника і в 15—20 разів — досягнень передових країн.

уваги на дідусів та бабусь, котрі в такий спо- сіб приробляли якусь копійку до своїх убо- гих пенсій.

Масовим це стало лише тоді, коли під приводом боротьби з алкоголізмом у нас бездумно винищили промислові сади і виноградики, а городянам роздали ма- лоцінні угіддя під дачні ділянки. Метикую- ваті люди одразу ж прикинули свій інте- рес, бо продавати плодово-ягідну продук- цю навіть кошиками стало вигідно. Пів- день України — це ідеальна зона для ви- рощування кісточкових культур, а меліто- польські черешні за своїми смаковими якостями є найкращими в світі. Та й не хлі- бом єдиним живемо навіть у скрутні часи. А оскільки ми залишилися без промислових са- дів, то нехай живуть хоч дачники!

Зате з виробниками фальсифікованого посадкового матеріалу треба боротися рі- шуче й безкомпромісно. Вони є в будь- якій місцевості, але на Мелітопольщині це нагадує осередок напештя сарани. Тут за- кладалися основи промислового садівництва Півдня України, і багато хто вмів користу- ватися прищеплювальним ножом так само вправно, як ложкою чи виделкою. І все ж ажіотаж зумовлений доступністю ексклю- зивного селекційного матеріалу, бо саме він приваблює покупців. Як тільки Інсти- тут зрощуваного садівництва закладає чергову партію саджанців для державних сортовипробувань, за живцями розпочи- нається справжнє полювання. І ніяка охо- рона чи міліція не зупинить злодіїв. Як ка- жуть, і до ворожки не треба ходити, щоб з'ясувати, хто ж перетворює молоді насад- ження на суцільні пеньки.

Є над чим подумати. А ще краще — по- чати щось робити із цим лихом, бо так услід за тваринництвом втратимо й садівництво.

Микола МАНЬКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ДО РЕЧІ

Плоди і ягоди — не просто смачні віта- міни, а й природні ліки. Черешні і вишні по- ліпшують роботу кровотворних органів, аб- рикоси зміцнюють серцево-судинну систе- му, персики — кістки, а в яблуках містять- ся півтора десятка поживних речовин. Об- ґрунтована медична норма споживання пло- дів і ягід — 79 кілограмів на рік.

* ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ * ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ * ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ *

області позитивно вирішу- ється питання безплатної паспортизації «підзвітного елемента». Індивідуально- профілактична робота з раніше судимими має до- сить широкий і соціально значимий діапазон. Одні- єю з форм такої діяльності й стала операція «Нагляд». Під час її проведення ми приділяли увагу раніше су- димим особам і так званим адміннаглядовим, які були засуджені до різних мір покарання, не пов'язаних з позбавленням волі. Та- кож перевіряли місця, де періодично збирається криміногенний елемент.

У ході операції вдалося виявити близько сорока колишніх в'язнів, які після звільнення не з'явилися в міліцію й не стали на облік за місцем проживання. Цю процедуру їм довелося

здійснити в примусовому порядку. А всього за час проведення операції спів- робітниками міліції й пред- ставниками громадських формувань виявлено й за- документовано близько 160 порушень правил адмініс- тративного нагляду з боку підзвітного елемента.

За оперативними даними...

...50-річний житель се- лища Велика Вергунка і його супутниця життя ду- же злякалися, коли в їхній будинок увірвалися троє в чорних масках і почали вимагати гроші. Не доміг- шись «ширих зізнань» від своїх жертв, грабіжники повернули в будинку всі догори дригом і, переко- навшись в убогості влас- ника житла, забрали ос-

танне — чотири кілограми картоплі й батон хліба.

Не встигли оперативни- ки висунути свої версії з приводу даного злочину, як у райвідділ прийшло нове повідомлення про злочин. Бандити у чорних масках напали на 80-річну Мотрю Микитівну. Цього разу злочинцям пощасти- ло. На смерть перелякана бабуся зробила вибір на користь життя й добро- вільно віддала 3 тис. грн., припасені на чорний день.

Зіставивши ці дві інфор- мації, детективи побачили той самий почерк. Вони зрозуміли, що мають справу з бандою, яка спеціалізуєть- ся на грабежах і розбоях. Професійне чуття підказу- вало, що ретельнішого «сканування» заслуговують деякі молоді люди, які встигли набути тюремного

досвіду. За допомогою мілі- цейської бази даних удало- ся вирахувати трьох суди- мих, які недавно звільнили- ся. Молодшому з них впо- внилося 17 років, двоє інших були на п'ять років старші. Перший був затри- маний, і поки розшукували його спільників, вони встигли пограбувати пару літніх пенсіонерів. Причому цього разу діяли дуже агресивно: зламали входні двері, били хазяїна по голові, по- ки він не зізнався, де ле- жать 1,5 тис. грн.

Це була остання «гас- троль» бандитів у масках. Ввечері вони бенкетували на викрадені гроші, а вранці відчули холод на зап'ястях від міліцейських браслетів.

Алла АНТІПОВА.
Фото ЦГЗ УМВС України в Луганській області.

«Хвороба — не абсолютне зло. Вона може бути і благом»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Але, як це часто буває, «не шанує героїв своїх країна». Розробки лікарів-новаторів наштовхнулися на байдужість, а то й відверте несприйняття багатьох представників «академічної» медицини, зате викликали ажіотаж на Заході. Оскільки там і досі не досягли аналогічних результатів у діагностиці та лікуванні синдрому хребетної артерії, інновації українських колег оцінили... примамливими обіцянками тепличних умов для роботи. Залишається тільки спакувати валізи. Але першопроходці не квапляться з переїздом: вони хочуть творити, без перебільшення, світову славу вітчизняній медицині вдома. І вірять, що колись на їхню роботу зверне увагу рідна держава: не задля їхнього гонору — заради сотень тисяч співграмадян, усе ще приречених на неповноцінне життя...

Загадка причаїлася в судинах

«Усе почалося з припущення, що причина багатьох недуг — інсульту, діабету, астми, неврозів і навіть старечого слабоумства, а також хвороб-загадок, коли обстеження не виявляють відхилень від норми, а пацієнт потерпає від гострого головного болю, судом і частой втрати свідомості, — криється в ущемленні судин, які постачають кров'ю головний мозок», — розповідає Сергій Дибкалюк. Припущення стало «медичним фактом», коли вони здогадалися провести експеримент: не просто застосували новітні методи доплерівського обстеження, якими блискуче оволодів Віталій Зоргач, а знехтували загальноприйнятій у світі стандарт: пацієнта поклали не в зручне горизонтальне положення (так можна програвити патологію навіть на найсучаснішій апаратурі), а змусили його зробити невелику «гімнастику».

З'ясувалося, що при повороті голови чи піднятті рук у деякого з хворих «гаряча точка» судини може майже повністю перекриватися. Оскільки в житті людина рухається, а не пливе роботом, механічно защемляються і її хребетні (екстракраніальні) судини, чого не виявляють під час стандартної доплерографії. **Нова методика обстеження не просто вказує на наявність патології, а з величезною точністю визначає її «диспозицію», що значно спрощує роботу хірургів, які раніше керувалися способом «тику».**

Цей «дідівський» спосіб і досі використовують «просунуті» західні спеціалісти: як запевняє Сергій Віталійович, «у новому діагностичному напрямі ми все ще утримуємо першість». Що це означає на практиці, спробуємо на кількох прикладах пояснити читачам без заглиблення у тонкощі складної для більшості з них медичної термінології.

До лікарів-новаторів після довгих поневірянь кабінетами «звичайних» медиків звернувся хворий з провінції: він скаржився на порушення координації рухів, нертерпний біль і шум у голові, втрату свідомості. Цікаво, що всі ці неприємні симптоми зникали, варто було чоловікові підняти руку, до того ж зафіксувавши її в певному нахилі над головою. Оскільки численні обстеження не виявляли жодної патології, роздратовані «бездоказовими» скаргами, медики порадили пацієнтові... загнєсувати кінцівку і жити в такому «р'ятівному» положенні. На щастя, обійшлося без гіпсу. Хворий потрапив до Києва і в Першій клінічній лікарні (Жовтневій) на кафедрі хірургії Національного медуніверситету імені О. Богомольця — саме вона є полігоном для нових досліджень — його голову і руки привели до норми в прямому сенсі цього слова. З'ясувалося, деформоване сухожилля перетворилося на зашморг для судини ший, що й спричиняло компресію.

Родичи привели 60-літню жінку з усіма ознаками хвороби Альцгеймера (старечого слабоумства). Вона нічого не пам'ятала, не впізнавала найближчих членів родини, геть не орієнтувалася навіть у власній квартирі. Рідні розповіли, що хвороба проявилася два роки тому: в бабусі раптово «скаламутився» розум, коли вона готувала на кухні рибу. Обстеження показало, що в пацієнтки спазмований м'яз ший перетиснув хребетну артерію. Обійшлись навіть без оперативного втручання — просто зробили медикаментозну блокаду. За кілька хвилин жінка прийшла до тями, піднялася і вийшла до ошелешених родичів, наче й не було затяжного провалу пам'яті. Вона не просто всіх упізнала — вона навіть згадала рецепт риби «дворічної давності».

Хлопчик проявляв недитячу агресію. Його розповіді, малюнки і картини на «мобільнику» були присвячені сценам насильства. Ровесники мріяли бути бізнесменами, банкірами і президентами, сам він мав «кар'єроу» вбивці. Агресію провокувала затиснута судина ший — мозок від «голоду» і надихав на дику фантазію. Звільнили судину, і потенційний злочинець став цілком адекватною дитиною...

Таких випадків можна наводити сотні. Пацієнти з тяжкими приступами астми, аритміями, неврозами, на яких давно махнули рукою профільні спеціалісти, бо лікарі кристали всі описані ще в інститутських підручниках методи лікування (хто совісніший, чесно розпався у власній неспроможності, хто амбітніший, переклав провину за «нульовий результат» на самого «нетипового» хворого: мовляв, що ви хочете, ми й так зробили більше, ніж вимагалося).

Нова методика обнадіює і хворих із загрозливою інсульту, оскільки одна з причин цієї небезпечної недуги — також защемлення хребетних артерій. Віктор Черняк переконаний, що крововилив у мозок можна попередити. І це не теоретичний оптимізм, а практична реальність, підтверджена результатами масштабних клінічних досліджень. До речі, спеціальну УЗД-діагностику вже пройшли близько десяти тисяч пацієнтів, зроблено майже чотири сотні успішних операцій на хребетних артеріях — яку ще статистику треба наводити, щоб переконати в ефективності досягнень команди однодумців?

«За світовими стандартами протиінсультні заходи спрямовані переважно на прохідність сонної артерії, — каже Віктор Анатолійович. — Ми ж переконалися, що крім її «чистки» від бляшок потрібно обов'язково обстежити хребетні артерії: тільки в комплексі можна запобігти крововиливу в мозок».

І тут також напрошується промовистий приклад. Хірурги одним з перших прооперували колишнього заступника начальника Генштабу. 89-річний пацієнт мав в анамнезі крім двох інфарктів цілий букет хвороб і, здавалося б, братися за операцію було більш ніж ризиковано. Але, як жартують хірурги, хто не ризикує, передає хворого патологоанатомом. Дідусь не тільки піднявся на ноги, з ним після операції сталися справжні «біблійні дива»: нормалізувався

отож якщо одна з артерій перекривається, то компенсація через інші анастомози (з'єднання) не виникає, і в зоні внутрішньої частини головного мозку формується вогнище ішемії. Спочатку ділянка некрозу невеликих розмірів, потім вона обростає іншими «територіями». Коли їх кількість набирає значної площі, вогнище ішемії захоплює функціонально важливі ділянки головного мозку і виникає симптоматика, характерна для розсіяного склерозу. Спочатку вона приходяща, потім стає постійною, і у хворих починає прогресувати динаміка. Хоч що ми при цьому робимо, все одно не усуваємо основну причину — ішемію мозку. Решта — різні реакції імунної системи на продукти розпаду мозкової тканини — це наслідки: причиною залишається саме ось ця позиційна компресія, яка нашаровується на вроджену анатомічну патологію».

Вихід хірургів-новаторів знайшли: якщо прооперувати хребтові артерії не з одного боку, як це вони робили раніше, а, зважаючи на розімкнення вільзієвого кола — з обох, нормалізується кровопотік і з'являється певний регрес у симптоматиці розсіяного склерозу. Цей висновок випливає з кількох десятків операцій: кожна з них завершилася очікуваним результатом. Без усякого перебільшення, це — революційна бомба у світовій медицині.

Зліва направо: Віктор Черняк, Сергій Дибкалюк, Володимир Невструєв.

потік крові, зникла затяжна аритмія, не кажучи вже про інші симптоми.

Втім, Віталій Зоргач не сприймає визначення «дива»: на його думку, все відбувається значно буденніше. Є людина, яка може вказати, де «гаряча точка» локалізується, — це він сам. Є хірурги (щоправда, сам Віталій Юрійович у цьому місці також вдається до високої фрази, називаючи Віктора Черняка і Сергія Дибкалюка «особливими персонами хірургії, фахівцями від Бога»), які можуть «прибрати будь-яку судинну проблему» з організму людини. Є Володимир Невструєв — абсолютний незамінний член команди. Він профі «не тільки в медицині, а й у політиці»: саме з допомогою Володимира Петровича вдається пояснювати недо-вірливим до чужих успіхів контролерам, що йдеться не про поодинокі успіхи, а про систему «хоч і не звичних, але надзвичайно серйозних речей».

Розсіяний склероз — не вирок

Ще не встигла я підготувати до друку цей матеріал, як Сергій Дибкалюк дав команду «на відбій»: «Усе те, що ви написали, — для нас учорашній день. Сьогодні ми досягли нових результатів, і «Голос України» першим дізнається про них...»

Нові відкриття — по-справжньому переворот у світі медицини. Але спочатку невеликий відступ: досі триває дискусія довкола питання, що саме спричиняє таку страшну невилікову — за науковою аксіомою — хворобу, як розсіяний склероз. Традиційно її пояснювали природою вірусу, однак така теорія викликала багато заперечень, вона не зовсім вписувалася в типову імунологічну картину. Останнім часом багато пишуть про ішемічне походження розсіяного склерозу. Ця теорія логічніше пояснює природу хвороби, однак закритим залишається питання, чим спричинена ішемія головного мозку.

Втім, питання вже не закрите. «Завдяки новим методам дослідження — багатопаровій спіральній комп'ютерній томографії (БСКТ) ми маємо можливість бачити артерії всередині черепа, — пояснює суть нового відкриття Сергій Віталійович. — Внутрішні сонні й хребетні артерії утворюють у ньому замкнене — вільзієве — коло. Це, якщо йдеться про норму. Так ось, з'ясувалося, що у хворих на розсіяний склероз це коло від природи не замкнене з обох сторін,

Дослідження довели ще одне сенсаційне відкриття. Воно стосується хворих з епілептичними та судомними приступами, з раптовою втратою свідомості від пониження м'язового тону. Як відомо, епілептиків також заведено вважати невиліковними хворими. Ім призначають протисудомні препарати, які начебто полегшують стан до певного часу. Далі — нові засоби, ще сильнішої дії. До речі, вони спричиняють масу побічних дій — насамперед, страждає інтелект хворого. Потім і вони не дають ефекту. Дуже часто лікарі-епілептологи пояснюють це просто: якщо вам не допомагають приписані ліки — у вас немає епілепсії, інакше б ви відреагували на цю терапію. Так хворий узагалі стає нічийним: приступи є, препарати не діють.

Між тим, цим людям можна допомогти. Та сама БСКТ показала, що в таких пацієнтів вільзієве коло незамкнене з одного боку. Як переконав Сергій Дибкалюк, ці хворі «взагалі благосприйнятні для лікування, причому саме тоді, коли в них з'являються приступи». Це відбувається так: хребетна артерія, до того ж у певному положенні голови, починає перетискуватися, кровопотік по ній припиняється і людина втрачає свідомість або в неї починається судомний приступ. Якщо усунути причину ущемлення артерії оперативним шляхом — напади судом припиняться. Таких хворих, запевняють співрозмовники, у них було досить багато — «йдеться не про один десяток». Навіть тим, хто мав за плечима солідний стаж епілепсії, вдалося допомогти, хоча, звичайно, легше мати справу з незапущеними формами.

Цікаво, що лікарі, у яких прооперовані епілептики роками стояли на обліку, інколи починають дивуватися: куди це пропав той чи той пацієнт. А коли дізнаються, що в безнадійного хворого зникли напади судом, просто самі впадають у ступор: це неможливо! Але результат є результат — його на диво не спишеш...

Аксіома:

в медицині немає... аксіом

* Виходить, ви своїми відкриттями перекреслюєте не порушені медичні аксіоми, — цікавлюсь у співрозмовників.

* Запам'ятайте, — посміхається Сергій Віталійович, — є єдина аксіома: в медицині немає аксіом...

Усе в житті змінюється, пояснює він, і закарбовані ще зі студентства наукові кліше також. Ось, наприклад, що таке гіпертонія? Начебто дуже неприємна хвороба — змінює судини, призводить до патології нирок, одне слово, не мед. Але постає запитання: а чому ця недуга виникає, що нам дає підвищений тиск? Відповідь дуже проста — він поліпшує кровообіг головного мозку. Збиваючи високий тиск, ми рятуємо якісь внутрішні органи, але шкодимо мозку, який чомусь дав цей сигнал на підвищення. Отже, треба шукати основну причину: чому тільки за високого тиску він може нормально постачатися кров'ю? Напевно,десь є перетиснуті судини,десь недостатня їхня прохідність. Насамперед треба дивитися в екстракраніальних відділах — у сонних, хребетних артеріях, оскільки вони найуразливіші і визначають мозковий кровопотік. Бо як тільки судини входять у склепіння черепа, вони потрапляють під захист черепної короби — зовні на них уже не можна подіяти: так, на щастя, розпорядилася природа. Між іншим, уточнює Сергій Віталійович, навіть анатомічна будова стінок судин зовнішньо-черепних і внутрішньочерепних різна. Саме через це «накрилися» дослідження, що свого часу охопили провідні клініки світу: хірурги намагалися зшити ці різні «за географією» судини і нічого з того не вийшло, крім мільйонів, витрачених на експерименти.

Або взяти цукровий діабет. Знову ж таки, з підвищенням цукру в крові треба боротися. Але лише після того, як встановити причину діабету. Всім у нашому організмі заправляє «Генштаб» — гіпоталамус: найважливіша частина головного мозку. Чому він підвищив рівень цукру? Можливо, так він компенсує недонадходження глюкози в кров природним шляхом. Ця проблема також може спричинити зниження прохідності судин: через брак крові мозок дає команду на збільшення концентрації цукру. Тому ще не відомо, що в такій ситуації небезпечніше: підвищений тиск і рівень «солодощів» чи зниження їх? Адже без усунення основної причини, без розгадки, чому організм створив собі таку патологію — всі зусилля медиків будуть імітацією допомоги, навіть якщо ці зусилля продиктовані благородними намірами. Навіть вірус герпесу зостера (оперізуючий лишай) не виникає на порожньому місці. Він також у певних моментах потрібен головному мозку для поліпшення кровообігу і зменшення ризику інсульту, наводить ще один нестандартний погляд Сергій Дибкалюк. У хворих з синьоногійною паличкою, що призводить до гангрени, з'ясовується, ніколи не буває тромбозів.

Перелік цих медичних парадоксів величезний. Напевно, більшість лікарів схопиться за голову, читаючи ці рядки. Однак герої моєї публікації наполягають на висновку з власних досліджень: **хвороба — не є абсолютне зло, вона може бути благом як засіб пристосування організму до нових умов.** І їхнє завдання, завдання медицини майбутнього — вичлентити корисну дію будь-якої недуги, будь-яких вірусів і бактерій заради боротьби з причинами, а не наслідками хвороб, які, по-дідівському, називаються хронічними й невиліковними. Таких, кажуть вони, стає дедалі менше: просто лікарів треба самого себе зцілити від закостенілих догм.

Без спеціалізованого центру справа залишиться

«ущемленою»

Побоююся, що цим матеріалом я зробила своїм героям «ведмежу послугу» — в них після публікації у пресі і так не замовкають телефони: дедалі більше хворих з усієї країни шукають у них порятунку. Що може зробити невелика команда — хай і фанатів, розкиданих, тим паче, по різних медичних закладах? Хіба зовсім додому не приходити, але й зречення від родин ефекту не дасть.

* Без спеціалізованого центру вертебро-базиллярної патології усі наші зусилля будуть тим розімкненим вільзієвим колом, про яке ми говорили, — стверджує Володимир Невструєв. — Потрібно готувати спеціалістів, які опанують і підхоплять інноваційні методи діагностики і лікування хворих на синдром хребетної артерії. Ось ми прооперували пацієнта-загадку, далі він поїде до свого дільничного лікаря, який просто не знатиме, як його виходжувати. Ми ж не можемо осягти неосяжне. Спеціалізований центр потрібен для величезного потоку хворих, для лікарів, які хочуть і можуть сприяти новому повороту у медицині. Зрештою, він потрібен для України, бо той новий клінічний напрям, який винайшли наші ентузіасти, може прославити її на весь світ.

Бажано, щоб цей матеріал прочитали насамперед у тих кабінетах, де вершаться справи державної ваги. І, дізнавшись про напрацювання команди, щоб високопосадовці відреагували на них не «локальними» діями — влаштуванням своїх хворих родичів чи знайомих на консультацію, а справді масштабним розумінням важливості ситуації. Ім не потрібні тепличні умови для роботи. Вони хочуть просто нормальних...

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Постанова вартістю чотири мільярди

Дозволити собі втрачати такі гроші може лише Україна

За останніми статистичними даними, борг з виплати заробітної плати досяг 1,5 мільярда гривень. Ідеться лише про офіційну зарплату, бо коли додати сюди «конвертовану» платню, що видавалась в конвертах, то цифру слід щонайменше подвоїти.

Згідно з найсвіжішим повідомленням Міждержавного комітету статистики СНД, з-поміж колишніх радянських країн (без урахування тих, що стали членами Євроспільноти) Україна є лідером з падіння промислового виробництва — понад 31 відсоток у січні порівняно з аналогічним періодом минулого року (на другому місці Молдова з показником у трохи більш як 25 відсотків), а також чемпіоном з інфляції — понад 22 відсотки на тлі Киргизії з її 18 відсотками.

Чому саме Україна? Може, стане трохи зрозуміліше, коли спробувати поглянути на ситуацію через призму галузі, котра в усіх країнах вважається показником кризи, бо споживання її продукту обернено пропорційне загальному падінню виробництва. Мова про лікero-горілчану промисловість. На жаль (але це так), що гірша економічно-політична ситуація в країні, то більший попит на її продукцію. Хоч як дивно, але і в цьому сегменті ринку Україна демонструє падіння. Точніше —

вання алкоголю на 30 відсотків. Але ми не такі наївні. А коли і були б такими, то повідомлення на кшталт: «...працівники податкової міліції одного з районів Києва виявили в гаражному приміщенні підпільний цех з виробництва фальсифікованої горілки... У «виробника» вилучено 425 літрів спирту, 415 літрів сурогату... Орієнтовна вартість вилученого становить 30 тисяч гривень...» не залишили б жодного сумніву.

Адже зрозуміло: коли торік «тіньове» виробництво алкоголю сягало 20 відсотків, то нинішнє рапто-

ве падіння попиту на 30 відсотків означає не те, що люди в такому об'ємі зменшили споживання, а тільки одне — вони перестали споживати офіційний продукт. Криза традиційно не чіпає виробників алкоголю, отже, в цьому разі можна лише стверджувати, що сьогодні сегмент сурогатного алкогольного ринку сягнув 50 відсотків.

Чому так сталося? Треба почати з того, що в вересні минулого року Кабмін постановою № 820 «переформатував» держконцерн «Укрспирт» на Державну службу спиртової й лікero-горілчаної промисловості в системі Мінагрополітики. Уже 30 жовтня 2008 року постановою № 957 Кабінету Міністрів було введено мінімальні оптово-відпускні й роздрібні ціни на окремі види горілчаних напоїв вітчизняного виробництва. І вже в листопаді «Укрспирт» заявив, що 2009-го має намір закрити двадцять спиртзаводів.

Виходить, спиртовики розуміли, що примусове введення мінімальної ціни на вітчизняну алкогольну продукцію змен-

шить попит. От тільки, певно, вони не взяли в розрахунок кризи. Адже на фінансові та економічні проблеми ринок реагує падінням споживчого попиту. На що товаровиробник реагує зниженням ціни на свою продукцію. А встановлення мінімальної ціни на українську горілку унеможливило підтримання попиту на неї бодай на традиційному рівні за рахунок дефляції цін виробників. Натомість чудово зіграло на руку «підпільникам Кіндра-там», котрі, звичайно ж, вправно відреагували на мало не половинну нішу на ринку алкогольної продукції.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

І тут саме час повернутися від проблем на кшталт: «пити чи не пити?» до більш вагомих макрокатегорій. А саме: «платити зарплату чи не платити?». Адже за кризових умов будь-яка держава підтримує будь-яке власне виробництво, котре є рятівним передусім для малозахищених, і бюджетників. Представляючи проект бюджету-2009, Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко нагадала, що в 2008 році розмір середньої зарплати в Україні становив 1840 гривень.

Коли взяти бюджетну сферу, то ні для кого не є секретом, що нині навіть у Києві вчителі, лікарі та інші «бюджетники» змушені миритися з реальною зарплатою в тисячу гривень. А що вже казати про периферію, де навіть після катастрофічного обвалу національної валюти та шаленої інфляції налякани масовими звільненнями люди готові працювати за 500 гривень.

Ось статистика від податківців. На січень поточного року замовлено виготовлення марок акцизного збору на вітчизняний алкоголь майже на 33 мільйони штук менше, ніж на

відповідний період 2008-го. На лютий — майже на 35 мільйонів штук, на березень — більш як на 53 мільйони менше. За кожною маркою стоїть відрахування до державного бюджету. І за січень бюджет не доразувався понад 141 мільйона гривень, за лютий — майже 150 мільйонів, за березень не доразується майже 229 мільйонів гривень. Отже, ціна постанови №957 лише за три місяці цього року — 510 мільйонів гривень? А за рік буде ніяк не менше 2 мільярдів гривень?

Ні — набагато більша. Бо, крім прямих відрахувань до бюджету — акцизних, — не слід

Торік «тіньове» виробництво алкоголю сягало 20 відсотків, а нинішнє раптове падіння попиту на 30 відсотків означає не те, що люди в такому об'ємі зменшили споживання, а тільки одне — вони перестали споживати офіційний продукт.

забувати і про податки. Коли заводи скорочують випуск продукції, вони зменшують відрахування з прибутку. Коли робітники цих заводів втрачають роботу (а відтак і зарплату), з них також не відраховуються податки до держбюджету. А якщо додати сюди малих підприємців, дрібних оптовиків та інших, що будували свій бізнес на тісній прив'язці до лікero-горілчаної промисловості, а точніше — надходження від малого бізнесу до бюджету у вигляді податків, ліцензій та інших державних зборів, то цифру у 2 мільярди варто як мінімум подвоїти.

А тепер поставимо на іншу шальку терезів нинішній борг у заробітній платі в розмірі 1,5 мільярда гривень і запитаємо себе: ми пасемо задніх навіть на терегах СНД тому, що такі бідні? То чи не занадто дорога ціна постанови, яка не перемогла ні виробництво сурогату, ні пияцтво, зате в жахливих кризових умовах «пробила» в держбюджеті-2009 величезну багатомільярдну діру?

Микола СНИДЕНКО.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Олександра КЛИМЕНКА.

Безплатною буває і медицина

Понад 7,2 млн. комплексних безплатних обстежень проведено торік у лікувальних закладах АРК в рамках республіканської програми «Здоров'я кримчан».

На проведення загальних і спеціальних аналізів крові, флюорографії, рентгенографії, ультразвукових досліджень та електрокардіографії з республіканського бюджету витрачено 9,8 млн. гривень, із місцевих бюджетів — понад 800 тис. гривень. Цього року програму розширили і до загальних обстежень додали ще чотири електронні діагностики, на які, за рішенням Верховної Ради автономії, передбачили 20 млн. бюджетних гривень. На фінансування охорони здоров'я кримчан не вплине навіть складна економічна ситуація. Ця галузь буде фінансуватися безперебійно, і всі програми працюватимуть у повному обсязі й надалі, запевнили керівники автономії на республіканській колегії Міністерства охорони здоров'я.

Водночас на колегії йшлося і про проблеми вітчизняної медицини. Так, зарплата лікаря становить усього 1329 гривень, а середнього й молодшого персоналу зовсім жалюгідна. Тож чи дивно, що нині вкомплектованість лікувально-профілактичних закладів півострова штатними лікарями становить лише 75,3 відсотка? Міські лікарні забезпечені ними на 77 (у 2007 році цей показник становив 83 відсотки), республіканські — на 75,4, центральні районні лікарні — на 71 відсоток. Непокоїть кадрова забезпеченість лікарняний: у двох із них, у Первомайському та Чорноморському районах, немає жодного лікаря! У дев'яти амбулаторіях — гострий дефіцит лікарів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Час на проведення операцій скоротився вдвічі

У Миколаївській лікарні швидкої допомоги в одній з операційних введено в дію новітній рентгенодіагностичний апарат. Він повністю комп'ютеризований, має потужний процесор, надає високоякісне зображення в цифровому вигляді й підключений до Інтернету.

За допомогою цього устаткування стало можливим якісне проведення хірургічних операцій на опорно-руховому апараті, судинах, у разі захворювань жовчних проток. Завдяки такому нововведенню час проведення операцій скорочується вдвічі.

Головний лікар лікарні швидкої допомоги Олександр Дем'янов розповів, що фінансування здійснювалося за рахунок коштів міського бюджету. Вартість проекту — більш як мільйон гривень. Аналогів новому рентгенодіагностичному апарату на півдні України немає. Тому миколаївські хірурги пройшли стажування в Києві, Харкові, де такі апарати успішно працюють. Міський голова Миколаєва Володимир Чайка сказав, що нинішнього року в міському бюджеті на придбання новітнього медичного устаткування виділено п'ять мільйонів гривень.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Миколаїв.

ВІСТІ З КРИМУ

Гроші за рибу... у власні кишені

Керченські міліціонери виявили, що одне з приватних підприємств займалося незаконним виловом риби в акваторії Азовського моря біля села Каменського. Останній браконьєрський улов — майже півтори сотні камбали-калкани й піленгаса. Гроші від продажу риби підприємці привласнили. Збиток від їхніх дій рибним запасам держави обраховано у 175 тис. грн.

Афера з «Богданами»

Ще на початку цього року посадові особи одного з автозаводів і приватна транспортна компанія уклали договори комісії на реалізацію дев'яти автобусів «Богдан», за яким ці підприємства були зобов'язані протягом п'яти банківських днів реалізувати автобуси, а гроші перерахувати автозаводу. Однак понині понад три мільйони гривень від реалізації автобусів на розрахунковий рахунок автозаводу так і не надійшли, доля «Богданів» залишається нез'ясованою. Ведеться розслідування.

Підписи не задарма

Чинovníки витратили не за призначенням 400 тисяч гривень бюджетних коштів, виділених для газифікації амбулаторії в одному із сіл Чорноморського району. Акти підписали, хоча роботи не були виконані, всі кошти витратили не на таку потрібну взимку газифікацію, а на ремонт, який міг почекати. Порушено кримінальну справу, розслідування триває.

Погрілися на змерзлих людях

Правоохоронці виявили, що посадові особи однієї із судакських сілрад, зловживаючи службовим становищем, без розгляду питання на сесіях місцевої ради уклали договір з одним із товариств із обмеженою відповідальністю про надання в оренду з правом наступного викупу котельні площею майже півтори тисячі квадратних метрів й договір про використання газгольдера. Такими діями чиновники спричинили збитки рідній сілradі на суму понад 300 тис. грн. Порушено кримінальну справу, ведеться слідство.

Зігріє електрика

Керівництво «Крименерго» вважає, що понад третину електромереж на півострові можна використати для переведення об'єктів на електроопалення. На першому етапі перехід на цей вид опалення виправданий і доцільний, однак надалі компанія буде вибірково підходити до визначення об'єктів, що підлягають переведенню. До речі, для збільшення пропускної спроможності мереж компанія «Крименерго» заходила активізувати реалізувати інвестиційні програми з їхньої модернізації.

Віктор ХОМЕНКО.

Олімпій ПОКАТОВ: «Сумніваюся в осудності керівництва федерації гандболу»

ВІДВЕРТА РОЗМОВА

Недавній скандальний перехід гандболістки запорізького «Мотора» Анастасії Підпалової у румунський «Олтхім» наробив чимало шереху в спортивному середовищі України. Справді, було створено небезпечний прецедент: гравця продали в закордонний клуб в обхід усіх писаних і неписаних норм і правил, до того ж без згоди вже колишньої його команди. Нині, через декілька тижнів, пристрасті трохи вгамувалися — клубам залишилося залагодити лише деякі формальності. Але осад, як то кажуть, залишився.

Федерація гандболу України відіграла визначальну роль в українськомумунському гандбольному конфлікті, фактично зобов'язавши «Мотор» продати гандболістку в «Олтхім».

— Коли нас насильно змушують продавати гравців, клуб з таким до себе ставленням ніколи не погодиться, — каже президент ГК «Мотор» Олімпій Покатов (на знімку). — Ніде у світі професійний гандбол не отримував таких пльовків в обличчя, як це зробили нещодавно з «Мотором». І якщо надалі така ситуація, не дай Боже, повториться, ФГУ так легко не відбудеться. Але де гарантія, що подібна доля не чекає на інші українські клуби? Наведу приклад: припустимо, завтра чотирип'ять провідних гравців «ЗТР» виявлять бажання виїхати за кордон. Як відреагує президент цього клубу Сергій Іванісов? А він, як віце-президент ФГУ, під час розгляду «справи Підпалової» голосував за її перехід у «Олтхім». Наш клуб фактично здали з бебехами, а в його особі — й весь український гандбол, створивши дуже небезпечний прецедент. Дуже неприємно, що члени президії ФГУ висловилися за дозвіл на перехід Підпалової практично одноголосно.

— Але ж не може бути так, що керівництво федерації раптом, на рівному місці, вирішило підкласти «Мотору» свино...

— Стосунки між президентом ФГУ Владиславом Миленьким і нашим клубом не склалися з самого початку, а тепер і зовсім перетекли у ворожу площину, оскільки керівництво «Мотора» виступало проти його призначення на президентську посаду. Ми вже тоді знали, що ця людина нічого хорошого для українського гандболу не зробить. Так воно й вийшло. Я

маю на увазі не тільки інцидент з Підпаловою. У програмі розвитку українського гандболу, написаний паном Миленьким, усе викладено мальовничо і яскраво. Але далі, даруйте, писанини справа так і не пішла. Із запланованих ФГУ кроків з розвитку гандболу в Україні не виконується практично ні-чо-го! Скажіть, куди подівся Кубок Турчина? А Кубок Гетьмана коли востаннє розігрувався? Де дитячі та юнацькі турніри, за проведення яких так борюся нинішній президент ФГУ?.. Цього року нам треба буде пройти процедуру обрання нового голови федерації гандболу. Переконалий, діяльності Владислава Миленького буде дано відповідну оцінку.

— Якщо не помилюся, саме пан Миленький свого часу порекомендував «Мотору» призначити на посаду головного тренера Андрія Портнова?

— Тоді планувалося створити в Україні базовий клуб для національної збірної. Наша команда з її найпотужнішою тренувальною базою на що роль підходила ідеально. От президент ФГУ, прийшовши в Запоріжжя, і порекомендував запросити

Справа про вкрадену гандболістку

28 січня в запорізький клуб надійшов офіційний запит від румунського «Олтхіма» про трансфер гандболістки Анастасії Підпалової. Керівництво ГК «Мотор» озвучило суму, за яку готове було продати гравця. «Олтхім» у листі-відповіді повідомив, що такі витрати собі дозволити не може, на що із Запоріжжя запропонували: назвіть прийнятну для вас ціну. Але представники «Олтхіма» раптом приїхли. Через деякий час зовсім випадково керівництво «Мотора» довідалося, що Підпалова не просто заявлена за «Олтхім», а й встигла зіграти за нього в міжнародному матчі. І її перехід у румунський клуб відбувся ще... 30 січня. А свій дозвіл на працевлаштування Підпалової у румунському клубі Федерація гандболу України на своєму засіданні дала лише 5 лютого, тобто вже постфактум, і до того ж — в обхід позиції «Мотора» в цьому питанні.

і талановитий наставник, у якого вистачить і досвіду, і терпіння створювати нову команду. Для цього знадобиться щонайменше рік, а то й два. Криза зачепила всіх, і нас не оминула. Ми запропонували своїм гравцям погодитися на зниження заробітної плати, і багато хто до цього поставився з розумінням. А ті, хто прийняв рішення залишити клуб, думаю, ще не раз про це пожалкують. «Мотор» із кризи вийде сильнішим і мудрішим. У цьому керівництво команди не сумнівається.

— Олімпію Валеріановичу, не так давно була створена міжнародна асоціація жіночого клубного гандболу. З її появою багато європейських команд відчули себе більш захищеними. Чи не планується і в Україні створити щось на зразок ради гандбольних клубів?

— Скажу більше: структурну і системну моделі саме міжнародної асоціації ми повинні взяти за основу! Рада клубів у нинішніх реаліях, коли керівництво ФГУ не тільки мене змушує сумніватися в його осудності, — захід просто необхідний. Командам потрібно надати можливість на рівних з федерацією вирішувати питання, що стосуються

українського гандболу. В жодному разі не йдеться про обмеження функцій чи обмеження прав ФГУ! Але інакше, я вважаю, наше гандбольне господарство з руїн узагалі не підняти, особливо якщо на чолі всіх починає стояти пан Миленький. І керівництво ФГУ, і саму систему підходів у вітчизняному ручному м'ячі потрібно терміново і кардинально змінювати! Тому ми створимо раду гандбольних клубів. Конкретних термінів назвати не може, але найближчим часом вона має з'явитися: «Мотор» виступить одним з ініціаторів переговорного процесу.

Погляньте на жіночий гандбол в Україні: він на межі зникнення! Мало того, що внутрішня першість слабає шорік, це вочевидь не сприяє і виступам національної збірної на міжнародних турнірах. Запоріжжя — один із небагатьох учасників в Україні центрів гандболу, й особливо це стосується розвитку дитячо-юнацьких спортивних шкіл. У нашому місті більш як 500 дітей займаються в секціях ручного м'яча. У п'ятьох спеціалізованих класах десять тренерів професійно навчають гандболу близько 150 людей.

Щодня автобус ВАТ «Мотор Січ» підвозить дітей з різних районів міста в школи, де вони займаються гандболом. І не держава допомагає нам у розвитку цього виду спорту, не гандбольна федерація — все на свої плечі звалило підприємство. Адже справа не в грошах, а в самому ставленні до українського гандболу з боку заводу. Як підсумок — практично у всіх клубах країни грають представники запорізької школи ручного м'яча.

Для українського спорту, і гандболу зокрема, настали непрості часи. Багато вітчизняних підприємств поспішають скинути із себе спортивний «баласт». ВАТ «Мотор Січ», незважаючи на відсутність підтримки з боку місцевих органів влади і держави, прийняло рішення до таких радикальних заходів не вдаватися. Всю інфраструктуру — секції, спортшколи, басейн, бази — ми збережемо. Це стосується і гандболу: програми з його розвитку ми згортали не маємо наміру. Обов'язково проведемо традиційний «Кубок Дніпра» — вже йдуть переговори з низкою провідних клубів із близького і далекого зарубіжжя щодо їх участі в цьому престижному турнірі. І, звісно, продовжуватимемо розвивати дитячо-юнацький гандбол.

Максим КОРОБЕЦЬ.

У Києві штурмують «Нафтогаз», а в Чернігові тріски летять...

Прокуратура м. Макіївки Донецької області позбавила 2500 працівників ВАТ «Чернігівгаз» зарплати у березні. Про це заявили керівники газового підприємства на прес-конференції.

— Нещодавно у ВАТ «Чернігівгаз» відбувся обшук, — пояснила заступник голови правління з правових та корпоративних зв'язків Людмила Чернінська. — Вісім співробітників прокуратури з Макіївки вилучили частину комп'ютерних носіїв, зокрема сервер. Через це вся робота апарату компанії паралізована. Не працює електронна пошта. Ми відключені від Інтернету. Отож не маємо можливості отримати оперативні дані з газорозподільних пунктів щодо тиску та температури газу. В Макіївку поїхали й відомості з нарахування зарплати.

Як пояснили у ВАТ «Чернігівгаз», їм так і не стало відомо, яка була необхідність вилучати електронні дані, де ніби є якась інформація про донецьку фірму, котра щось продавала у Чернігів. Саме проти останньої порушено кримінальну справу. Експертиза електронних носіїв, за словами керівництва газового підприємства, надовго дестабілізує його роботу. Особливо виникає проблема через вилучення комп'ютерної техніки з бухгал-

терськими програмами «Банк-клієнт» тощо.

Але, як з'ясувалося, ВАТ «Чернігівгаз» уже протягом двох місяців живе, по суті, в стані облоги. Практично щотижня його відвідують перевіряючі з різних інстанцій. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів, «Чернігівгаз» перевірила Національна комісія регулювання електроенергетики. Побували тут і співробітники місцевої прокуратури, державної інспекції з цін. При обшуку 21 січня в офісі компанії було виламано двері в трьох кабінетах. Слідчим відділом податкової міліції ДПА в Чернігівській області порушено кримінальну справу стосовно службових осіб ВАТ «Чернігівгаз» за фактом ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах. У слідчих документах фігурує сума понад 20 мільйонів гривень, недодаючи у бюджет упродовж 2006—2007 років. Газовики заперечують свою вину, посилаючись на відповідне роз'яснення Державної податкової адміністрації України. Нині щодо цих податкових зобов'язань тривають суди.

ПРОМОВИСТА СТАТИСТИКА

На Придесенні з 1534 населених пунктів газифіковано 460, в тому числі 44 міста та селища міського типу, 416 сіл. Рівень газифікації області становить 55,2 відсотка.

ЦИФРИ І ФАКТИ

Система газопостачання Чернігівщини — це 8492,6 кілометрів розподільних газопроводів, 1883 газорозподільні пункти, 940 станцій катодного захисту. Обсяг транспортування й реалізації природного газу за рік становить понад 1 мільярд кубічних метрів. Голубе паливо транспортується до 273 котельних тепломереж, 199 промислових та 3626 комунальних підприємств, до 832 бюджетних установ і 305,8 тисячі квартир.

дав відомості про це. У той же час за офіційними даними «Укрнафтогазу», Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» володіє 38,25% акцій ВАТ «Чернігівгаз». Наглядова рада складається з восьми осіб. Їх було обрано загальними зборами, і в той час вони працювали на різних посадах в НАК «Нафтогаз України».

Водночас, як повідомив заступник голови правління з реалізації та розрахунків за природний газ ВАТ «Чернігівгаз» Сергій Савченко, станом на 1 березня населення заборгувало підприємству майже 25 мільйонів гривень, а бюджетні організації — 8,4 мільйона гривень. Рівень проплат останніх склав відповідно 80 та 70 відсотків.

— Така велика сума боргу ставить під загрозу забезпечення постачальників газом, — сказав він.

Чернігів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Судова реформа: бути чи не бути?

18 березня буде проведено парламентські слухання «Про стан правосуддя в Україні». Мабуть, цим можна пояснити активізацію у ЗМІ полеміки з проблем розвитку судової системи. У «Голосі України» опубліковано статті С. Ківалова (№ 32 за 21.02 2009 р.) і В. Маринченка (№ 39 за 4.03 2009 р.) — представників депутатського і суддівського корпусів. Багато в їхніх поглядах спільного, але є й принципові відмінності. Парламентські слухання мають шанс консолідувати зусилля політиків, суддів, науковців, громадських діячів заради ефективного реформування судової системи.

Сьогодні лунають дві пропозиції щодо майбутнього судової реформи. Перша — схвалити новий Закон України «Про судоустрій і статус суддів», що дасть можливість розпочати широкомасштабну реформу. Друга — готувати нову концепцію судової реформи, зокрема щодо змін до Конституції та нового законодавства про судоустрій і статус суддів. Зважаючи на нагальну необхідність проведення комплексної судової реформи, друга пропозиція видається неприйнятною. Адже фактично вона означає, що в найближчі роки десять жодних вагомих змін у системі правосуддя годі й чекати. Вочевидь, на це й спрямована така пропозиція.

По-перше, уже є Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливої судової в Україні відповідно до європейських стандартів, затверджена Президентом ще в 2006 р. Вона готувалася не кулуарно — на догоду окремим політичним силам, а з залученням широкого кола фахівців у рамках Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права. Перед схваленням вона була доопрацьована після направлення на експертизу до Ради Європи, а також до кожного (!) національного суду та одержання відповідних висновків, зауважень і пропозицій. По-друге, надмірне захоплення розробкою різних концепцій з одних і тих самих питань, а не механізмів для їх реалізації веде до того, що жодна з них не буде втілена в життя, суди залишатимуться злидненими, а люди нарікатимуть на них.

Саме на реалізацію Концепції вдосконалення судівництва підготовлено законопроекти, що були внесені Президентом у кінці 2006 р. Сьогодні вони зведені у Верховній Раді в один проект і винесені на друге читання.

Попри прогресивність законопроектів, деякі новели, що з'явилися при доопрацюванні в Комітеті з питань правосуддя, не відповідають Конституції і Концепції

Верховний Суд в одному з законопроектів, переданих Президентові, пропонує обмежити право на касацію, зберігши це право лише у справах, ціна позову в яких становить понад 100 мінімальних зарплат (більше 60 тис. грн.).

Верховний Суд в одному з законопроектів, переданих Президентові, пропонує обмежити право на касацію, зберігши це право лише у справах, ціна позову в яких становить понад 100 мінімальних зарплат (більше 60 тис. грн.).

Кадрові призначення і незалежність судді

Сумнівні новели, що з'явилися у допрацьованому проекті, стосуються призначення голів судів та кола їх повноважень. Так, положення проекту про призначення голів судів та їхніх заступників Президентом України за поданням Вищої ради юстиції не відповідає Конституції.

Конституційний Суд одностайно висловився, що «повноваження Президента України вичерпно визначені Конституцією України, а це унеможли-

лює прийняття законів, які встановлювали б інші його повноваження», та що «із змісту положень Конституції України не випливає належність до відання Вищої ради юстиції внесення подань про призначення суддів на адміністративні посади в судах загальної юрисдикції та про звільнення їх з цих посад».

Тому, на наш погляд, необхідно повернутися до варіанта, прийнятого в першому читанні, — призначення на адміністративні посади в судах здійснює на конкурсних засадах Рада суддів України, але за умови, що до її складу не входять судді, які обіймають адміністративні посади (сьогодні ж у Раді суддів лише 4 судді апеляційних судів, які не обіймають адміністративні посади, із 77 членів і жодного «рядового» судді місцевого суду!). Саме такий варіант випливає з Концепції вдосконалення судівництва: «Слід запровадити порядок, за яким адміністративні посади в судах займатимуть судді, призначені органами суддівського самоврядування».

Насправді питання, хто призначає голову суду, не настільки принципове, якщо позбавити голів судів повноважень, з якими вони можуть втручатися у здійснення правосуддя. Але в проекті, підготовленому до другого читання, передбачено зберегти широкі адміністративні повноваження голів судів, зокрема через використання формули «здійснює організаційне керівництво діяльністю суду». Існування такого розмитого формулювання в чинному законі дає можливість головам судів розподіляти справи, формувати колегії суддів для розгляду справ, впливати на добір і кар'єру суддів, вирішувати питання про розподіл квартир для них, затверджувати графік відпусток і навіть... не давати печатки для скріплення «неправильного», на їхній погляд, судового рішення. Водночас голови судів при вирішенні питань матеріального

безпечення потрапляють у залежність від місцевої влади та комерційних структур. Особливо це небезпечно для адміністративних судів, які створюються протягом останніх років, — голови цих судів змушені йти прохачами до місцевих органів влади, щоб вони надали приміщення для суду, квартири суддям тощо.

Тому доцільно повернутися до редакції першого читання, яка повністю імплементувала вимогу Концепції про те, що: «Потрібно, зокрема, позбавити голів судів повноважень, які вони можуть використовувати для втручання у здійснення судочинства. Функції голови суду мають бути обмежені представ-

ницькими повноваженнями і контролем за діяльністю апарату суду». Слушною є пропозиція В. Маринченка про те, що за господарське забезпечення суду має відповідати не голова суду, а керуючий справами. Саме таку ідею було закладено у проекти, прийняті в першому читанні: суд як орган державної влади представляє голову суду, а господарські питання вирішує керівник апарату як представник суду — юридичної особи.

Спеціальна підготовка суддів чи привілей для вузів?

В Україні відсутня спеціальна підготовка тих, хто претендує на посаду професіонального судді. Фактично юрист вчиться бути суддею уже працюючи на цій посаді, вчиться на своїх помилках, на долях людей.

Концепцією вдосконалення судівництва передбачено: «З метою забезпечення судових органів високими кваліфікованими кадрами та належного опанування спеціальною професією необхідно

запровадити спеціальну підготовку кандидатів на посаду судді в Академії суддів України».

Сьогодні Академія суддів — це спеціальний заклад, що діє на основі закону про судоустрій та опікується підвищенням кваліфікації уже працюючих суддів і службовців апарату.

Після опрацювання законопроекту у профільному комітеті було вилучено положення про Академію суддів. Натомість передбачено, що підготовка суддів здійснюється «спеціалізованими юридичними вищими навчальними закладами четвер-

того рівня акредитації». Неважко здогадатися, що це, по суті, означає ліквідацію Академії суддів на користь двох вищих навчальних закладів в Одесі й Харкові, які готують магістрів права. Тобто спеціальну підготовку претендентів на посаду судді фактично зведено до здобуття загальної вищої юридичної освіти у вищому навчальному закладі, що спотворює ідею стосовно необхідності проходження такої підготовки в Академії суддів, яка є не вищим навчальним закладом, а спеціальним закладом для підготовки кадрів для судової системи.

Справа в тім, що магістерська освіта означає поглиблене вивчення теоретичних дисциплін, підготовку фахівців до наукової і викладацької діяльності. Така освіта далека від напруження практичних навичок судді, чого найбільше потребують кандидати на цю посаду.

Тому потрібно повернутися до редакції, схваленої в першому читанні, яка передбачала Академію суддів як спеціалізований заклад підготовки суддів поза системою вищої юридичної освіти.

Система судів: чи справді все так заплутано?

Опоненти законопроекту постійно наголошують на заплутаності системи судів, що визначена проектом і начебто погіршує доступність правосуддя для громадян. Однак неважко переконатися, що це не так. По-перше, проектом запропоновано відмовитися від Апеля-

ційного суду України, який передбачений про судоустрій і фактично не створений, а також від військових судів, котрі справ майже не розглядають. До існуючих

судів додаються лише Вищий цивільний і кримінальний, а також окружні кримінальні суди. Створення перших зумовлюється необхідністю забезпечити право на касаційне оскарження у цивільних та кримінальних справах і право на розгляд справи впродовж розумного терміну. Сьогодні особливо гострою є ситуація в цивільних справах — Верховний Суд хронічно не встигає розглядати касаційні скарги. Створення вищих судів приведе до того, що, по-перше,

з'явиться можливість швидше розглядати справи. По-друге, Верховний Суд зможе нарешті присвятити себе виконанню своєї основної функції: через перегляд справ за винятковими обставинами забезпечувати однакове застосування законів. По-третє, одні й ті самі судді не будуть брати участі в перегляді своїх же рішень, як це є сьогодні у Верховному Суді в цивільних та кримінальних справах.

Окружні кримінальні суди передбачено створити на базі відповідних палат апеляційних судів. Адже сьогодні вироки, винесені апеляційними судами в першій інстанції у деяких категоріях кримінальних справ, не можуть бути оскаржені в апеляційному порядку за відсутності відповідної ланки в судовій системі. Передати ці справи районним судам означало б збільшити і так високе навантаження на суддів цих судів. Окружні кримінальні суди зможуть перебрати на себе розгляд цих та деяких інших категорій кримінальних справ, зокрема й тих, де підсудна особа перебуває під вартою. Такі зміни дадуть змогу забезпечити право на апеляційне оскарження, зменшити навантаження на районні суди і навіть скоротити поточні видатки на конвоювання підсудних, на реконструкцію приміщень судів районного рівня, пов'язану з необхідністю утримувати підсудних до початку судового розгляду.

Таким чином, створення двох вищих судів та окружних кримінальних судів не лише не погіршить, а й покращить доступ до правосуддя. Щоправда, під час підготовки до другого читання у проекті додалися ще й окружні цивільні суди, доцільність створення яких незрозуміла. Зараз усі цивільні справи розглядають місцеві загальні суди, і об'єктивної потреби в піднятті їх на вищий рівень немає.

Щоправда, під час підготовки до другого читання у проекті додалися ще й окружні цивільні суди, доцільність створення яких незрозуміла. Зараз усі цивільні справи розглядають місцеві загальні суди, і об'єктивної потреби в піднятті їх на вищий рівень немає.

Роль Верховного Суду

Сьогодні Верховний Суд з його широчезною компетенцією і майже сотнею суддів не виконує своєї місії. По-перше, він не справляється з забезпеченням однакового застосування законів, оскільки навіть у межах однієї судової палати часто ухвалюються протилежні судові рішення в подібних справах, не кажучи вже про розбіжності в судовій практиці різних палат. На що тоді орієнтуватися судам нижчих інстанцій?

По-друге, в цивільних та кримінальних справах він упов-

новажений розглядати скарги на свої рішення, тобто фактично виконує функції двох інстанцій в одній справі. У цивільних справах здійснення касаційної функції пробуксовує вже багато років.

Жаль, що В. Маринченко обгрунтовує діяльність Верховного Суду сумами, повернутими ним до державного бюджету. На наш погляд, суди не повинні виправдовувати свою діяльність рішеннями, ухваленими на користь держави. Показником якості судочинства є правосудні рішення, а не гроші, присуджені до бюджету. Чому? Завжди Верховний Суд опікується державним бюджетом більше, ніж органи, відповідальні за його наповнення. Варто згадати хоча б рішення Європейського суду з прав людини у справі «Проніна проти України», де Україна програла справу через те, що національні суди, зокрема й Верховний, просто проігнорували посилання пенсіонерки на норму Конституції, яка передбачає право на пенсійне забезпечення не нижче прожиткового мінімуму. Сумно, що суди доцільність інколи ставлять вище, ніж право.

Проектом Верховному Судові відводиться роль найвищої судової інстанції — однакове застосування законів забезпечуватиметься розглядом справ за винятковими обставинами, пердусім у разі виявлення різноманітностей у судовій практиці, а також наданням роз'яснень. Касаційні функції перейдуть до вищих судів, як це сьогодні зроблено в адміністративній та господарській юрисдикції. Зрозуміло, що тоді у Верховному Суді потрібно буде значно менше суддів, ніж сьогодні (конкретне число — це питання, що може дискутуватися). Перехідними положеннями проекту передбачено, що кількість посад буде зменшуватися до необхідної кількості поступово — тобто скорочуватимуться посади, що ставатимуть вакантними.

Пропозиції щодо підвищення ролі Верховного Суду для судової практики чомусь його керівництво називає руйнівними. Натомість Верховний Суд в одному з законопроектів, переданих Президентові, пропонує обмежити право на касацію, зберігши це право лише у справах, ціна позову в яких становить понад 100 мінімальних зарплат (більше 60 тис. грн.). Однак така ціна позову зустрічається найчастіше у справах, де сторони є доволі заможними і для них ці гроші часто можуть мати не таке життєво необхідне значення, як кілька тисяч гривень для більшості громадян. Таким чином, запропонований Верховним Судом підхід призведе до того, що більша частина громадян не матиме доступу до касаційної інстанції.

Ухвалення законопроекту «Про судоустрій і статус суддів» дасть можливість розпочати судову реформу, щоб принаймні через рік-два відчуті перші ознаки покращення у сфері судової захисту. Рішенням, що об'єднає парламент на цьому етапі, може бути ухвалення проекту у другому читанні з винесенням на третє читання положень, що викликають найбільше дискусій.

Ігор КОЛУШКО,
голова правління Центру політико-правових реформ;
Роман КУЙБІДА,
кандидат юридичних наук, заступник голови правління Центру політико-правових реформ.

ОГОЛОШЕННЯ

До уваги акціонерів
ЗАТ НВЦ "Борщагівський
хіміко-фармацевтичний завод"

Правління ЗАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ" повідомляє про скликання на 28 квітня 2009 року загальних зборів акціонерів ЗАТ НВЦ "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" з таким порядком денним:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності в 2008 році.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Про затвердження річного балансу Товариства за 2008 фінансовий рік.
4. Звіт Спостережної Ради.
5. Про обрання членів Правління, Голови та членів Спостережної Ради та Ревізійної комісії.

6. Про розподіл прибутку за 2008 рік.
7. Про затвердження основних напрямків витрат на 2009 фінансовий рік.
8. Про обіг акцій Товариства.
9. Про виконання рішень попередніх загальних зборів акціонерів.

Збори відбудуться за адресою: м. Київ, вул. Миру, 17. Початок зборів — о 10-00.

Реєстрація акціонерів (довірених осіб акціонерів) проводиться з 8-00 до 9-30.

Для участі у загальних зборах кожен акціонер повинен мати при собі паспорт. Довірена особа (представник акціонера) крім паспорта повинна мати довіреність на право представляти Інтереси акціонера на загальних зборах, оформлене відповідно до вимог чинного законодавства.

Для ознайомлення з документами, пов'язаними з порядком денним зборів, звертатися до секретаря Правління за адресою: м. Київ, вул. Миру, 17.

Правління

Товариство з обмеженою відповідальністю "Південна генеруюча компанія" (65098, м. Одеса, вул. Новікова, 13, ідентифікаційний код 34801918) повідомляє, що згідно з рішенням учасників Товариства від 05.03.2009 р. Товариство припиняє свою діяльність шляхом реорганізації у Відкрите (публічне) акціонерне товариство "Південна генеруюча компанія", яке буде правонаступником всіх активів та зобов'язань Товариства.

Претензії кредиторів приймаються комісією з припинення Товариства протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: вул. Новікова, 13, м. Одеса, 65098.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
06 березня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду. Учасник Фонду Акціонерний банк "АвтоЗАЗбанк" (м. Київ, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 005) змінює назву на **ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК КІПРУ"** (свідцтво учасника Фонду № 005 від 06.03.2009 р.).
8-800 3081080
www.fg.org.ua

Постановою Господарського суду м. Києва від 27.02.2009 р. по справі №12/130-6 Державне підприємство виробничого об'єднання "Луганський верстатобудівний завод", розташоване за адресою: 91055, м. Луганськ, вул. Поштова, 1 (код ЄДРПОУ 14311005, р/р №2600930183904 у ЛЦБ "ПІБ", МФО 304308) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Віскунов Олександр Віталійович (ліцензія серії АВ №397277 від 13.10.2008 р.), що мешкає за адресою: 91006, м. Луганськ, кв. Героїв Сталінграда, 6/211.

Директор Миколаївської ТЕЦ Олександр ШЕВЧЕНКО. «Наша мета — дати якісну послугу та отримати за неї платіж!»

За п'ять років молодий керівник вивів Миколаївську теплоелектроцентраль у лідери галузі

«Газове» питання вкотре продемонструвало вразливість української економіки, її залежність від постачальників енергоносіїв. У таких умовах надзвичайної важливості набуває питання переоснащення паливно-енергетичної галузі України. Експерти енергоринку зазначають: порятунком — у прийнятті та реалізації програм енергозбереження, розроблених окремо для населення та бюджетних організацій, промисловості та енергетики, в запровадженні сучасного газового обладнання та модернізації вже наявного, частковому переведенні теплогенеруючих станцій на енергетичне вугілля, пошуку альтернативних джерел енергії.

Одна з найстаріших в Україні теплогенеруючих компаній — ВАТ «Миколаївська ТЕЦ» забезпечує тепловою енергією близько 40 відсотків житлових будинків і промислових підприємств Миколаєва. «Голос України» дізнавався про те, як вона шукає оптимальну модель виробництва тепло- та електроенергії, які технологічні та управлінські рішення приймає її менеджмент для забезпечення ефективної діяльності одного з головних учасників міського ринку теплопостачання.

Про тарифи містичний та реалістичний

Миколаївська електроцентраль почала діяти 1902 року — для забезпечення електрикою найпотужнішої на той час української судноверфі «Наваль» (нині — Чорноморський суднобудівний завод). У 1932 році на базі електроцентралі була збудована теплоелектроцентрально, яка стала до ладу у передвоєнний 1940 рік. Відтоді по теперішній час обладнання станції не замінялося.

— На жаль, сьогодні енергетики можуть проводити лише поточні ремонти обладнання та тепломереж, — розповідає генеральний директор, голова правління ВАТ «Миколаївська теплоелектроцентрально» Олександр Шевченко. — В усьому цивілізованому світі фінансування переобладнання малої теплоенергетики — прерогатива держави. Перекладати тягар багатомільйонних витрат на плечі споживачів там собі не дозволяють. І якщо найближчим часом держава не замислиться над питанням довгострокового розвитку ПЕК, наслідки можуть бути непередбачуваними.

З 2005 року — відтоді, як природний газ почав швидко дорожчати — тарифи теплопостачальних підприємств України на 70 відсотків складаються з ціни на «блакитне» паливо. Закладена в тарифах рентабельність не перевищує 3 відсотків, а це означає, що жодна з теплогенеруючих станцій України не в змозі власним коштом перейти на енергозберігаючі технології та модернізувати обладнання.

Миколаївська ТЕЦ свою вироблену електроенергію продає державному енергоринку за тарифами НКРЕ, тепло постачає підприємствам міста та населенню. Сам по собі виробничий цикл станції дуже економічний, проте довоєнне обладнання потребує довгострокового, стратегічного інвестора. І серйозного. Через дорогу від ТЕЦ — яскравий приклад, м'яко кажучи, невдалої приватизації Чорноморського суднобудівного заводу, тож жорсткий контроль з боку держави є обов'язковим, зазначає директор. Він підкреслює: якщо перекласти фінансування переобладнання малої теплоенергетики на споживачів, тарифи стануть для них непередбачуваними.

Тому основна мета енергетиків сьогодні: з одного боку, зберегти обладнання та висококваліфікований персонал, який це обладнання обслуговує, з другого — знаходити кошти на ремонт та бодай невелику модернізацію. Ці кошти закладено в тарифі, але вони «помірквані», такі, що під силу споживачеві.

До речі, щодо тарифів. Коли Олександр Шевченко у 2004 році почав виконувати обов'язки генерального директора станції, перше, що зробили на ТЕЦ, — провели переговори з міською владою та захистили новий тариф. До того ж уперше в тариф на тепло та гарячу воду заклали хоч і мінімальну, але все-таки рентабельність, відповідно, тариф можна було вважати економічно обґрунтованим. До цього він не покривав навіть витрат на виробництво, і підприємство щорічно мало збитків до 10 мільйонів гривень.

Хліб керівника великого підприємства завжди нелегкий. Теперішньому директорові ТЕЦ дісталося досить проблемне господарство. Крім суцільних збитків і кредиторської заборгованості — «голодні» страйки працівників станції та, як зазначалося вище, «політичний», а не реалістичний тариф. Підрахувавши, що цей тариф «винний» у 11-мільйонних збитках підприємства, директор ініціював судовий позов до міської влади саме на таку суму. Судовий розгляд закінчився створенням прецеденту: спеціально видана постановою Кабміну дала можливість надати підприємствам, що опинилися в такій ситу-

ації, державну субвенцію на покриття збитків. «Хоча я особисто вважаю, що це неправильно. Не повинна державна казна відповідати за бездіяльність місцевої влади» — вважає О. Шевченко.

«Розлучення» з посередником

Почавши керувати станцією, молодий та амбітний директор побачив свіжим оком не одне «вузьке» місце. Одним із найважливіших і правильних етапів підвищення ефективності діяльності він вважає «розлучення» зі структурою, що існувала між ТЕЦ та споживачем.

— Ситуація, коли абонентська база споживачів для розрахунків відсутня, нас не влаштовувала, — згадує Олександр Васильович. — Тому напередодні опалювального сезону 2005—2006 років ми буквально за два місяці створили власний абонентський департамент. Для цього пішли на радикальний крок — змінили структуру підприємства, і сьогодні маємо свою службу зі збуту, із штатною чисельністю близько 50 осіб. Ми розпочинали з чистого аркуша, зате відтепер самі, безпосередньо, збираємо гроші із 40 тисяч абонентів і не маємо вже кого зви-

бу внутрішні кварталні та будинкові мережі, і частково вони вже є на нашому балансі, — коментує Олександр Васильович. — Але тут ми стикнулися з перепорою законодавчого порядку: передати комунікації з комунальної власності до державної (а ТЕЦ є державним підприємством) неможливо. От і отримують сьогодні енергетики від споживачів претензії, які мають адресуватися винятково ЖЕКам.

Платив сумлінно —

отримуй приз!

У день, коли ми спілкувалися з Олександром Васильовичем, на станцію прибула делегація зі Словакії. Енергетики з різних міст та країн — часті гості на Миколаївській ТЕЦ, адже підприємству справді є що продемонструвати.

Наприклад, своєрідним ноу-хау миколаївських енергетиків стала акція «З теплом і любов'ю!». Двічі на рік серед сумлінних платників розігруються призи, придбані станцією за власний кошт, — телевізори, холодильники, домашні кінотеатри, туристичні путівки тощо. Головне для учасника — не мати боргів (зазвичай це початок та кінець опалювального сезону), а далі — питання везіння. Комп'ютерна програма методом випадкового вибору визначає переможців, які спочатку не дуже вірять у своє щастя, але після урочис-

МОВОЮ ЦИФР

Електрична потужність ВАТ «Миколаївська ТЕЦ» — 40 МВт, тепла потужність — 410 Гкал/год. Наприкінці 90-х років станція розпочала масштабну енергозберігаючу кампанію. Протягом 1997—2007 років, завдяки розробці та використанню енергозберігаючих технологій, модернізації, що передбачає заміну застарілого обладнання на нові ергономічні котли та турбіни, колектив підприємства досяг найменшої в країні питомої витрати умовного палива на одиницю продукції серед споріднених підприємств галузі.

нувачувати в негараздах, якщо вони виникають.

Олександр Шевченко твердо переконаний: запорукою успішності компанії є замкнений цикл — від моменту виробництва до прямого збуту продукції. Його як керівника категорично не влаштовувала ситуація, коли посередницька структура отримувала від ТЕЦ тепло оптом і реалізовувала його споживачам, а рівень платежів при цьому не піднімався вище 60 відсотків.

Із переходом на безпосередні розрахунки якість цих взаємовідносин стала зовсім інша. За чотири роки роботи на прямих угодах Миколаївська ТЕЦ виїхала на 100-відсотковий рівень розрахунків і на сьогодні є однією з кращих в Україні за цим показником. Це наслідок послідовної діяльності за принципом «якісна послуга — вчасний розрахунок з боку споживача — системна робота з недисциплінованим споживачем — заохочення споживача дисциплінованого».

Коли теплопостачальник надає якісну послугу, він, відповідно, має право розраховувати на вчасний та повний розрахунок, вважає О. Шевченко. Щоправда, насправді все не так райдужно. На шляху до встановлення ідилії між енергетиками та споживачами стоять комунальні служби, недолугість яких давно вже є притчею во язицях. Уявіть собі: жінка приходить до перукарні, а їй пропонують різних майстрів. Мовляв, один пофарбує волосся, другий зробить стрижку, третій — зачіску. Мало хто погодиться на такий екстрим, хіба що яка-небудь відчайдуха.

Але ж із теплом відбувається те саме! ЖЕКи не забезпечують належного проходження тепла, а розгнівані мешканці будинків о холодній порі телефонують до ТЕЦ, мовляв, чому мерзнемо? На спробу пояснити, що станція дає тепло «таке, як треба», але воно «губиться в дорозі» через недоглянуті та аварійні комунікації, споживач резонно відповідає приблизно так: «Нас це не обходить, платимо ми вам, то забезпечуйте!».

— Ми давно готові взяти на се-

того вручення подарунків повертаються додому задоволені.

Помічник генерального директора зі зв'язків із громадськістю та ЗМІ Олена Токаренко розповіла газеті, що такі акції ТЕЦ проводить регулярно, і щоразу захід виправдовує очікування: борги скорочуються не менш як на два мільйони гривень.

Приклад ТЕЦ надихнув і другу теплогенеруючу компанію міста — комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго» (ці компанії забезпечують теплом практично все місто — 40 відсотків абонентів і 60 відсотків відповідно). Цього року акцію «З теплом і любов'ю» підприємства проводить уже разом, причому з такою ініціативою виступили саме комунальники. Вони сподіваються, що гарні подарунки призвичають городян до вчасної оплати тепла, а ще підвищать імідж служби, перетворивши її в очах людей із «комунального монстра» на сумлінного надавача послуг.

Популярність акції засвідчує такий факт: нещодавно на станцію зателефонував голова об'єднання співвласників багатоповерхового будинку з образою. «Хоча ОСББ і є юридичною особою (приси розігруються серед осіб фізичних), наші мешканці також мають право на участь, адже вони акуратно розраховуються за тепло!» — наполягав голова.

Із запеклими боржниками — своя робота. Хто забарився з оплатою — отримує нагадування, якщо й це не спрацює, юридична служба підприємства передає позов до суду.

Здебільшого при отриманні сурового попередження люди швидко гасять свої борги, бо кому ж хочеться судової тяганини. Хто не може розрахуватися одразу, спеціальна комісія з реструктуризації складе графік погашення, до того ж піде назустріч і врахує всі обставини, які є в боржника. Тобто створено всі умови, щоб людина змогла позбутися своїх боргів і брати участь в акції «З теплом і любов'ю!».

Утім, є особливо «талановиті», які навіть до суду не з'являються.

99,9 відсотка таких справ у суді завершується на користь ТЕЦ, і це зрозуміло.

Від дитячої мрії до дорослого лідерства

Генеральному директору ТЕЦ — 38 років. Не так уже й багато для керівника підприємства, де працюють 600 людей. Що допомагає Олександрові Шевченку приймати рішення й бути відповідальним і за успішну роботу станції, і за благополуччя трудового колективу?

Олександр — із родини енергетиків. І хоча десь там у дитинстві залишилася мрія стати автогонщиком, питання «ким бути?» після закінчення школи перед ним не стояло. Диплом Полтавського інженерно-будівельного інституту дав путівку у професію, сходінками якої він піднімався, набуваючи досвіду. До теперішньої посади пройшов шлях починаючи від слюсаря з ремонту обладнання ВАТ «Полтаваобленерго» до нинішньої посади. Попрацював і начальником котельні, і начальником РЕС, і комерційним директором обленерго (у Херсоні).

Зовні його професійний шлях — простий і легкий, але ж скільки напоегливої, копіткої праці за цим стоїть! Щоб крокувати в ногу з часом, закінчив Південну академію підвищення кваліфікації, де вивчав економіку підприємства. Зазначає: енергетика — та галузь, де особливо важливу роль відіграють новітні технології. Можливо, тому керівництво радо давало дорогу перспективному молододу спеціалісту, бо молодь, як правило, швидше реагує на прогрес, більш чутлива до нових ідей.

Тому коли Олександр, переповідаючи «трудоу біографію», каже скромно: «У 2000 році запитали до Херсона», зрозуміло, що як професіонал він склався вже давно. Звісно, не кожного запрошують із Полтави до Херсона одразу на посаду комерційного директора великого, стратегічно важливого для міста підприємства.

На Миколаївській ТЕЦ Олександр Шевченко вперше мав здійснювати кроки як перша особа, маючи за спиною більш як півстотні робітників. Не став діяти за улюбленою багатьма схемою «нової мітли», зберіг всіх класних спеціалістів (на станції інженерно-технічних працівників — 60 відсотків), а саму структуру виажено та без поспіху змінив відповідно до сучасних вимог. Було створено, як уже зазначалося вище, департамент збуту, прес-службу, юридичний відділ, влило «свіжу кров» в економічний та фінансовий підрозділи. І, до речі, про модне нині скорочення мова на підприємстві не йде. Сьогодні багато уваги приділяється підвищенню кваліфікації співробітників. Та й сам директор не сидить на місці. Нещодавно, наприклад, брав участь у 2-му Міжнародному енергетичному форумі, залюбки їздить на інші прес-тижні і корисні для справи заходи.

Звичайно, за кожним управлінським кроком — завжди ризик і побоювання помилитися, не одна безсонна ніч. Але ж шлях долає той, хто ним іде. Чи були, питаю, невдачі рішення? «Якщо й були, то незначні, не такі, що могли негативно позначитися на колективі», — без будь-якого самомилювання відповідає О. Шевченко.

І свідчення того — нагороди: звання «Відмінник енергетики України», отримані у 2008 році з рук академіка Б. Патона орден «За трудові успіхи» та диплом лауреата міжнародного рейтингу «Золота фортуна», а головне — у 2007 році ВАТ «Миколаївська ТЕЦ» було присвоєно звання «Лідер у галузі» та визнано переможцем національного бізнес-рейтингу за основним видом діяльності. Тож юнацька мрія бути першим у змаганнях автогонщиків трансформувалася у реальні досягнення в дорослому житті.

Утім, директор не вихваляється. Він більше розповідає про наступні завдання, плани, пріоритети. Переймається зношеністю магистральних тепломереж, мріє замінити їх на сучасні, передньоізовані труби, щоб остаточно унеможливити втрати теплоносія. Наголошує: «В жодному разі не можна допустити аварійної ситуації, бо мережі такі глобальні, що для міста наслідки будуть катастрофічними».

Полтавчанин Олександр Шевченко встиг полюбити це місто. Під час бесіди прохопився: «У нас, на півдні...». Приїхав сюди з дружиною та двома дітьми, осів і вже відхилив не одну привабливу пропозицію, пов'язану з переїздом. «Я люблю Миколаїв і його людей. Це затишне, привітне, тепле місто, але водночас і дуже динамічне, сучасне, — каже Олександр Васильович. — І спілкування з його керівниками приносили мені справжнє задоволення. Тому й хочеться зробити для цього краю якомога більше корисного».

Наталія АБРАМОВА.
Фото Олени ТОКАРЕНКО.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 30 квітня 2009 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Новокосянтинівська, 8.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту роботи чергових загальних зборів акціонерів ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».
2. Визначення та затвердження умов праці та оплати послуг Генерального директора, членів Правління та членів Ревізійної комісії ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».
3. Затвердження звіту Правління за результатами фінансово-господарської діяльності ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» у 2008 році.
4. Затвердження висновку Ревізійної комісії ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» по річних звітах та балансах ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» у 2008 році.
5. Затвердження річних результатів діяльності, в тому числі, річної фінансової звітності ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» за 2008 рік.
6. Визначення порядку розподілу прибутку ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» за 2008 рік.
7. Внесення змін до Статуту ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» та затвердження нової редакції Статуту ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» у зв'язку з внесенням зазначених змін.
8. Відкликання та перепризначення діючих Директорів ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» або призначення нових Директорів ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».

Ознайомитися із документами, що пов'язані із порядком денним, можливо за місцезнаходженням ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА» за адресою: м. Київ, вул. Новокосянтинівська, 8. Телефон для довідок: (044) 586-26-66.

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 12.00 до 12.30. Для участі у зборах представникам акціонерів необхідно мати належним чином оформлену та засвідчену довіреність на право участі та голосування на зборах та документ, що посвідчує особу.

Постановою господарського суду Кіровоградської області від 25.02.2009 р. по справі № 11/182 (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 22) визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Бобринецьке автотранспорте підприємство 13537» (код ЄДРПОУ 03117458, п. і. 27200, м. Бобринець, вул. Промислова, 3, Кіровоградської обл.), відкрито ліквідаційну процедуру. Рахунок № 26002391465 в філії КОУ БАТ «ДОБУ» м. Кіровоград, МФО 323475. Ліквідатор - арбітражний керуючий Корольчук Марія Федорівна (ліцензія серії АБ № 176238 від 08.09.2005 р.), 25002, м. Кіровоград, вул. Орджонікідзе, 2, оф. 215, тел.: (0522) 24-28-18, 8 (067) 24-25-265.

Господарським судом Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) 19 лютого 2009 р. винесено постанову за справою № 4/15-Б про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю ім. В. Ф. Мазуркевича, код ЄДРПОУ 01052832, юридична адреса: 13251, Житомирська область, Чуднівський район, с. Галіївка, вул. Мазуркевича, 35. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сушкової Віктора Васильовича, що проживає: м. Житомир, вул. Офіцерська, 12 кв. 29, ліцензія АВ № 307437 від 04.05.2007 р., тел.: 8-097-39-404-22.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

- Постановою Господарського суду Рівненської області (м. Рівне, вул. Яворницького, 59) по справі №9/2 від 10 лютого 2009 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо приватного підприємства «Дісам», код ЄДРПОУ 31316456 (34200, вул. Ювілейна, смт. Рокитне, Рокитнівський район, Рівненська область).
  - Постановою Господарського суду Рівненської області по справі №8/1 від 09 лютого 2009 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо сільськогосподарського приватного підприємства «Сонячне», код ЄДРПОУ 30716824 (34262, Карпилівка, Рокитнівський район, Рівненська область).
  - Постановою Господарського суду Рівненської області по справі №4/3 від 10 лютого 2009 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо товариства з обмеженою відповідальністю «Моноліт-2005», код ЄДРПОУ 33334880 (вул. Центральна, 76, с. Кисоричі, Рокитнівський район, Рівненська область).
  - Постановою Господарського суду Рівненської області по справі №4/2 від 13 лютого 2009 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо приватного підприємства «Дубенське виробниче управління комунального господарства» (міська комунальна власність), код ЄДРПОУ 13992262 (35600, вул. О. Кобилянської, 72, м. Дубно, Дубенський район, Рівненська область).
  - Постановою Господарського суду Рівненської області по справі №8/2 від 09 лютого 2009 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо приватного підприємства «Альфа-Будсервіс», код ЄДРПОУ 33510816 (35630, Книгинине, Дубенський район, Рівненська область).
- Ліквідатор вищевказаних підприємств-банкрутів призначено Дуплику Павла Георгійовича (ліцензія АВ №397177 від 17.06.2008 р., поштова адреса: 33023, Рівненська обл., м. Рівне, 23, абонентська скринька №27, тел.: 8-067-314-42-14).

Повідомлення про проведення річних загальних зборів Закритого акціонерного товариства «Транснаціональна агропромислова корпорація» в очній формі Шановний(і) акціонер(и)!

Річні загальні збори акціонерів скликаються в очній формі по ініціативі Правління.

Порядок денний річних загальних зборів акціонерів:

1. Затвердження річного фінансового звіту за 2008 рік.
2. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії.
3. Затвердження розподілу прибутку за 2008 рік, визначення терміну і порядку виплати дивідендів.
4. Вибори членів Правління.
5. Вибори Голови Правління.
6. Вибори Ревізійної комісії.
7. Затвердження Аудитора Товариства і розміри оплати його послуг.

Учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт або інший документ, який засвідчує особу. Для представників акціонерів - також довіреність на передачу права на участь в зборах.

Річні збори акціонерів відбудуться 28 квітня 2009 року о 12.00 годині. Місце проведення зборів: Україна, Одеська область, м. Котовськ, проспект Котовського, б. 13, офіс 307.

Початок реєстрації учасників зборів: 28 квітня 2009 року о 10.00 годині.

Закінчення реєстрації зборів: 28 квітня 2009 року о 12.00 годині.

З матеріалами до порядку денного протягом 10 днів (з 18.04.2009 р. до 28.04.2009 р.) можна ознайомитися особам, які мають право на участь в загальних зборах акціонерів за адресою: м. Котовськ, пр. Котовського, б. 13, офіс 307.

Акціонерами можуть бути внесені додаткові питання в порядок денний шляхом направлення рекомендованого листа або кур'єра в термін до 27.03.09 р. за адресою: м. Котовськ, пр. Котовського, б. 13, офіс 307.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ Фінансово-господарської діяльності підприємства (тис. грн.)		
Найменування показника	2007 рік	2008 рік
Усього активів	7 329,2	6 974,4
Основні засоби	902,6	327,2
Довгострокові фінансові інвестиції	-	-
Запаси	54,9	116,3
Сумарна дебіторська заборгованість	6 216,2	6 363,4
Грошові кошти та їх еквіваленти	155,5	167,5
Нерозподілений прибуток	2 704,5	3 665,8
Власний капітал	-	-
Статутний капітал	2 628,0	2 628,0
Довгострокові зобов'язання	-	-
Поточні зобов'язання	1 996,7	680,6
Чистий прибуток (збиток)	382,9	961,3
Середньорічна кількість акцій (шт.)	2 628	2 628
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	-	-
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	-	-
Чисельність осіб на кінець періоду (осіб)	63	57

До уваги акціонерів АКБ "Укрсоцбанк" !

Правління АКБ "Укрсоцбанк" повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів АКБ "Укрсоцбанк", які відбудуться 28 квітня 2009 року об 11.00 години за адресою: м. Київ, Бориспільське шосе, 18 км, готельно-ресторанний комплекс "Козацький Стан", конференц-зал, 1-й поверх

Порядок денний:

1. Затвердження збільшення розміру статутного капіталу АКБ "Укрсоцбанк", здійсненого шляхом відкритого (публічного) розміщення простих іменних акцій.
2. Про внесення змін та доповнень до Статуту АКБ "Укрсоцбанк" шляхом викладення його в новій редакції.

Реєстрація учасників Загальних зборів акціонерів Банку буде здійснюватися 28 квітня 2009 року з 9.00 до 10.40 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації учасників Загальних зборів акціонерів Банку необхідно мати паспорт, а також документи, які підтверджують повноваження керівника юридичної особи - акціонера Банку (витяг із статуту та документи, що підтверджують легітимність обрання (призначення) на посаду керівника, завірені печаткою юридичної особи). Уповноваженим особам акціонерів - паспорт та засвідчену згідно з чинним законодавством України довіреність на право представляти на Загальних зборах акціонерів Банку інтереси акціонера, який надав такі права уповноваженій особі. Власники привілейованих акцій не мають права голосу при вирішенні питань порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.

Довідки за телефонами: в м. Києві (044) 205-45-46, (044) 205-45-48; факс (044) 529-13-07, (044) 205-45-47.

Правління АКБ "Укрсоцбанк"

Волинський аукціонний центр проводить аукціон з продажу майна ЗАТ "Волинський шовковий комбінат" код ЄДРПОУ 31965022:

лот 1 - будівля головного корпусу в осях 1-37 /літер Х-2/ -

Будівля розміщена на території ЗАТ "Волинський шовковий комбінат", що розташований у північній частині м. Луцька, в його периферійній промисловій зоні. Відстань до центру міста становить - 5,5 км, до автовокзалу - 2,0 км, до залізничної станції - 2,5 км. Забезпечена зручними під'їздами та підходами.

Основні технічні параметри: рік побудови - 1976; група капітальності - II; кількість поверхів - 1-2; площа забудови - 88 292,32 кв.м.; загальна площа - 87 075,0 кв.м., в т.ч. підвальне приміщення - 1 240,7 кв.м.; будівельний об'єм - 988 874,0 куб.м.

Конструктивні елементи будівлі: фундаменти - бетонні; каркас - залізобетонний; стіни - залізобетонні панелі оштукатурені; перегородки - цегляні оштукатурені; перекриття - залізобетонні панелі; покрівля - суміщена руберойдна; прорізи - дерев'яні, металеві; підлога - бетонна; оздоблення - штукатурка, керамічна плитка, вапняне фарбування. Інженерне обладнання - енергопостачання, водопостачання, каналізація, опалення, телефон.

Місцерозташування - Волинська обл., м. Луцьк, вул. Карбишева, 2. Стартова ціна - 86 726 688,00 грн. в т.ч. ПДВ.

Гарантійний внесок 10% від стартової ціни і реєстраційний внесок 17 грн. вноситься на: р/р 260031936 в ВОД БАТ "Райффайзен Банк Аваль", МФО 303569, код 21733635.

Отримувач: Волинський аукціонний центр.

Аукціон відбудеться через 30 днів після публікації інформації у Волинському аукціонному центрі за адресою: Волинська обл., м.Луцьк, вул.Шопена, 12, к.26.

Кінцевий термін прийняття заяв та плата грошових внесків - три дні до початку аукціону.

Заяви приймаються за адресою: Волинська обл., м.Луцьк, вул.Шопена, 12, к.26, тел. для довідок: (0332) 72-60-75, (03322) 4-81-41

Ознайомитися з об'єктом можна в робочі дні за місцем його розташування.

1. Замовник торгів:
Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149

1.1 Поштова адреса замовника: **83055, м. До-нецьк, вул. Челюскінців, 151**

2. Інформація про предмет закупівлі: **Роботи з монтажу та налагодженню мікропроцесорних пристроїв РЗА на підстанції "Костянтинівка 110/35/6 кВ"**

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано в **газеті "Голос України" №1 (4501) від 09.01.2009 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.nerc.gov.ua за №75555**

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визна-на найкращою: **13.03.2009 р.**

5. Вартість договору: **289 472 (двісті вісімдесят дев'ять тисяч чотирис-та сімдесят дві) грн. 00 коп. з ПДВ.**

6. Інформація про переможця торгів

6.1.Назва: **ТОВ "Електроналадка", код ЄДРПОУ 31386990**

6.2. Поштова адреса переможця: **83119, м. До-нецьк, вул. Шетиніна, 24/а**

6.3. Телефон: **(062)345-91-07**

АКІВ "УкрСиббанк"

оголошує про відкриття конкурсу з вибору поста-чальника господарчих товарів, канцелярських то-варів, паперу та касових витратних матеріалів.

За тендерною документацією звертатися за телефоном: (044) 537-49-06 та електронною поштою: **Vitaliy.Dalkevich@ukrsibbank.com**

Контактна особа - Далькевич Віталій

Конкурс проводиться до 23 березня 2009 року включно.

Ліквідатор ЗАТ «Будсервіс» (код ЄДРПОУ 01272812, юридична адреса: м. Житомир, вул. Ко-рольова, 150-а) повідомляє про продаж наступних ак-тивів банкрута:

1. Пакет акцій БАТ «Укрреконструкція» (код ЄД-РПОУ 32827473) у кількості 2 000 000 (два мільйона) штук номінального вартістю кожної акції 0,25 грн. на загальну суму 505 000,00 грн. (п'ятсот п'ять тисяч гри-вень), код ISIN: UA1019231000, форма існування: без-документарна.

2. Вексель простий БАТ «Хімоб'єднання «Зоря» (код ЄДРПОУ 33648129), номер векселя - 3006145740, дата складання - 24.04.2006 р., термін погашення - 24.04.2012 р., номінальна вартість векселя - 1 250 000,00 грн. (один мільйон двісті п'ятдесят тисяч гри-вень).

За додатковою інформацією звертатись за тел.: 8-097-394-04-22.

Заявки приймаються за адресою: 10025, м. Жито-мир, вул. Корольова, 150-а, арбітражному керуючому Сушкової В. В.

Ухвалою Господарського суду Харківської обл. (Держпром, 8-й під'їзд, майдан Свободи, 5, м. Хар-ків, 61022) від 17.11.2008 р. по справі №Б-19/181-08 відносно Приватного сільськогосподарського під-приємства «Скрипаї» (код 30713357, адреса: с. Скрипаї, Зміївський район, Харківська обл.) пору-шено справу про банкрутство. Розпорядником май-на призначено Ткаченко Віталія Васильовича (ліц. АБ №216868 від 18.03.2005 року), адреса: 61052, м. Харків, вул. Ізмайлівська, буд. 11-а. Претензії кре-диторів приймаються протягом 30 днів з дня опуб-лікування оголошення.

Постановою Господарського суду Автоном-ної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) від 12.02.09 р. по справі №2-3/2993-2008 боржника - Товари-ство з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна фірма «Керчпродукткомплекс» (юридична адреса: 98324, м. Керч, вул. Ушин-ського, 11а; код ЄДРПОУ 31579017) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керу-ючого Савіна Василя В'ячеславовича (ліцензія АВ №347165 від 12.09.2007 р.), що мешкає за адресою: 96100, м. Джанкой, пер. Спортивний, 5, кв. 40.

Це оголошення стосується закупівель за Проектом «Модернізація систем водопостачання та водовідведен-ня м. Дніпропетровська».

МКВП «Дніпроводоканал» уклало Кредитну угоду з ЄБРР з метою використання коштів кредиту для по-ліпшення раціонального використання ресурсів і по-легшення рівня надання послуг водопостачання та водовідведення в м. Дніпропетровську.

В рамках Проекту, що має загальну вартість близь-ко 30 млн. євро МКВП «Дніпроводоканал» запрошує консультативні компанії виразити свою зацікавле-ність щодо участі у контракті на закупівлю, консуль-таційних послуг по реалізації Проекту.

Детальну інформацію можна отримати на сайті ЄБРР (www. ebrd. com) в розділі «Invitations for expressions of interest» або за наступною адресою: МКВП «Дніпроводоканал», вул. Красна, 21-а, м. Дніпропетровськ, 49101, Україна, тел./факс: +380 56 371 43-38.

Email: dnprowodokanal@optima.com.ua

Начальник МКВП «Дніпроводоканал»	Корженко Павло Петрович,
Заступник керівника групи реалізації проекту	Дяченко Андрій Анатолійович.

14 березня в Україні сніг і дощ. На дорогах місцями ожеледиця. Вітер південно-східний, північно-східний, 5—14 м/с, місцями 15—20 м/с, у горах Криму і Приазов'ї до 25 м/с. Температура від 4 градусів морозу до 4 тепла, у Карпатах до 3—10 градусів морозу.

НАРОДНИЙ ЦІЛИТЕЛЬ

Чай, що омолоджує

Відновити сили і поліпшити загальний стан здоров'я мені допоміг чай із суміші відомих трав.

Візьміть по сто грамів звіробою, ромашки і безсмертника, перемеліть і складіть в сухий скляний або емальований посуд. Увечері столову ложку суміші залийте 0,5 літра окропу і дайте настоятися хвилин двадцять. Потім процідіть. У склянку готового чаю додайте чайну ложечку меду і випийте після вечері. Другу склянку чаю з медом випийте ранком після сніданку. Після чаювання до обіду бажано нічого не їсти і не пити. Повторювати в тому же порядку щодня, поки не закінчиться суміш. А повторити курс лікування можна буде років через п'ять.

Завдяки такому чаюванню зникає шум у голові, покращується зір, кровоносні судини очищаються від жирних і вапняних відкладень, поліпшується обмін речовин.

Мені цей чай дуже допоміг, але трави — це теж ліки, тому перед початком прийому обов'язково проконсультуйтеся зі своїм лікарем.

Катерина ЗЕЛЕНЬКО.
Полтава.

СМАЧНОГО!

Салат зі свіжої капусти з редькою

Візьміть 300 г білокачанної капусти, невелику редьку, 20 г олії, 50 г житніх сухарів, сіль.

Капусту нашаткуйте, редьку натріть на тертці. Все перемішайте, посоліть, полийте олією, посипте товченими житніми сухарями.

За бажанням можна додати оцет за смаком.

Надія МАКАРОВА.

Сторінку підготували
Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО
та Оксана КАЛУГІНА.

Нагодувати, напоїти й подоїти

ДОМАШНІ УЛЮБЛЕНЦІ

Якщо хочете забезпечити родину молоком найвищої якості, згадайте про кіз. Ці тварини дають продукт, що має чудові цілющі властивості, дуже корисні для дітей і людей похилого віку.

Деякі не вживають козяче молоко, мовляв, воно погано пахне. Молоко не пахнутиме неприємно, якщо тварину утримувати в чистоті, а господарці регулярно мити їй і посуд, і вим'я. І обов'язково, хоча б раз на тиждень, козу треба вичісувати металевою гребінкою або щіткою, щоб пори шкіри не закупорювалися.

Є простий спосіб визначити якість молока, не куштуючи його. Для цього досить понюхати голову кози, і якщо вона не має неприємного запаху, то й молоко нічим віддавати не буде.

Утримувати кіз треба у приміщенні, в якому немає вогкості й протягів. Підлога в ньому повинна бути трохи піднята і мати невеликий ухил для стікання рідини. Його покривають соломкою або опилками, які час від часу міняють. Особ-

ливого пристрою вимагає годівниці. Вона повинна бути зручною й безпечною.

Ранком і ввечері кіз треба нагодувати, напоїти, подоїти. А вдень, якщо є можливість, випустити, хоч ненадовго, погуляти у двір. Улітку їх зазвичай випасують на галявинах. Вони люблять поласувати всіма ароматними травами, ягодами, овочами. А замість мокрої після дощу або роси трави вони залюбки віддадуть перевагу кушам і деревам, які швидко висихають.

У кози дуже добре розвинене почуття смаку й нюху, тому вона не їстиме зіпсований або несвіжий зі специфічним за-

пахом корм. В основному ці тварини харчуються сіном, листям, усілякими бур'янистими травами із саду й городу, молодим галуззям дуба, берези, горобини, кухонними відходами, картоплею, зерном тощо.

Це — дуже охайні тварини, для сну вони вибирають високе і свіже місце, не люблять запаху гнилі.

Що більше пасуться кози, то смачніше їхнє молоко, а самі вони веселіші й лагідніші.

Якщо тварину довго тримати на прив'язі, вона гірше їсть і стає вертою.

Кози не люблять самотності й дуже звикають до своїх господарів. Не бачачи їх, вони тужать, кричать, відмовляються від корму, можуть навіть втратити молоко. Якщо є можливість, краще тримати двох-трьох тварин.

Надія ПАРХОМЕНКО.

Івано-Франківська область.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КЛУМБА НА ПІДВІКОННІ

Ніжні квіти крокусу

Близьких людей можна порадувати лісовими квітами, самотійно виростивши їх удома.

Цибулини крокусу потрібно посадити в пухкий ґрунт, найкращий субстрат — легка, добре дернована земля. Між цибулинами залишають відстань 3—7 сантиметрів. Висаджувати рослину слід неглибоко: цибулина повинна перебувати на рівні ґрунту. Первоцвітам потрібні захист від протягів, помірна температура повітря, багато світла (але не прямих сонячних променів). Рослини необхідно регулярно підгодовувати спеціальними сумішами.

Якщо потрібно, крокуси можна пересаджувати в будь-якій фазі розвитку, навіть під час цвітіння. Вони зазвичай добре приживаються, хоча деякі з них наступного року не цвітуть. Найсприятливіший період для пересадження — кінець вегетації, коли зміцніють лусочки цибулин. Посадковий матеріал зберігають у сухому провітрюваному приміщенні при температурі 20 градусів С.

Для вирощування цибулинних квітів теплою весною на балконі потрібні високі ємності, які забезпечать необхідну зимостійкість. Їхня висота має бути близько 25—30 см для великих цибулин і близько 20 см — для дрібних.

Якщо вам потрібні великі цибулини, крокуси пересаджуйте щороку.

Якщо ви просто насолоджуєтеся цвітінням, то, щоб воно не погіршувалося, пересаджувати й відокремлювати діток досить раз на 2—3 роки.

Оптимальний час для викопування й пересаджування в літній спокій: червень-серпень для крокусів, що цвітуть восени, липень-вересень — для весняноквітнучих.

Потім цибулини підсушують протягом 1—2 місяців у провітрюваному приміщенні з кімнатною температурою, очищують від старих коренів і поганих лусочок. Механічні ушкодження присипають золою, а хворі особини відбраковують.

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

СВОЇМИ РУКАМИ

Якось я захворіла, і лікар приписала суворий постільний режим. Після п'яти днів «ув'язнення» книга й улюблені старі фільми радувати перестали. І тоді я вирішила навчитися майструвати різні декоративні речі з бісеру. Першою моєю роботою стало дерево сакура. Хочу поділитися досвідом. Для цього нам необхідно:

1. Бісер рожевого кольору.
2. Дріт.
3. Міцна гілка або тонка палиця, що послугуватиме за стовбур дерева.
4. Горщик, у який ми «посадимо» дерево.
5. Пластилін (дехто для кріплення використовує гіпс).
6. Різнобарвні декоративні камінці, велика галька, сухий мох — все, чим можна укрити «ґрунт».

Нарізаємо багато дроту завдовжки 35—40 см. Густота дерева залежить від кількості гілок, тому необхідно не менш як 130 гілок. Тепер набираємо на дріт 5 бісеринок і скручуємо їх у петельку, залишаючи при цьому 10—15 см на кінчику дрота. Відступаємо 1,5—2 см і робимо ще одну таку ж петельку. У такий спосіб потрібно виконати 7, 9 або 11 петелек (обов'язково непарне число). Готову гілку з петельками згинаємо навпіл і скручуємо її між собою. Виходить, що одна петелька на вершині, а вісім інших — одна навпроти одної. Одна

гілка сакури готова. У такий спосіб робимо всі інші, після чого беремо по 13 гілок і кріпимо окремі невеличкі. А тепер ці букети необхідно зібрати у стовбур і максимально міцно закріпити дротом. Щоб його не було видно — опустіть гілки сакури в хаотичному порядку. Дерево готове, залишилося його «посадити». У будь-яку зручну ємність покладіть пластилін, закріпіть стовбур дерева і викладіть зверху декоративні камінці. Тепер насолоджуйтеся і радуйте своїми роботами близьких.

Ірина ВОЛОШКА.

Фото автора.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 458

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

